MARIA FÖLDES

CE SCURTĂ E VARA...

comedie lirică în trei acte

ÎN ROMÂNEȘTE DE NINA CASSIAN

MARIA FÖLDES

Ce scurtă e vara...

În românește de
Nina Cassian

Cuprins

PERSONAJELE.....3

ACTUL I.....4

Tabloul 1.....4

Tabloul 2.....16

ACTUL II.....26

Tabloul 1.....26

Tabloul 2.....36

ACTUL III.....50

Tabloul 1.....50

Tabloul 2.....55

PERSONAJELE

Mama care se mulţumeşte cu puţin,
Fata care vrea totul,
Băiatul căruia totul îi este indiferent,
Profesorul care duce cu el tot trecutul,
Mătuşica mereu ocupata de buna gospodărire a vieţii,
Bizarul care ştie să se prefacă în apă, ca şi **Proteu**,
Chelnerul,
Conductorul,
Pescarul.

Acţiunea se petrece în zilele noastre, undeva pe malul Mării Negre.

ACTUL I

Tabloul 1

Scena reprezintă un compartiment de tren. În compartiment: Mama — romancieră, 40 de ani; Mătuşica, mereu ocupată cu buna gospodărire a vieţii; la fereastră, pe coridor, Fata, fiica Mamei, vorbeşte într-una cu Băiatul — căruia totul îi este indiferent. Mai târziu, vor intra pe rând: Profesorul — care-şi duce cu el tot trecutul — şi Bizarul, care nu are asupra lui nimic în afara echipamentului de scafandru.

FATA: Ce gară splendidă!
BĂIATUL: Gară nouă.
MAMA *(către Mătuşica):* Pentru ea toate gările sunt noi. *(Către Fată.)* Nu-ţi pui jacheta? Ai să răceşti.
FATA: Din contra, tremur de căldură...
MAMA *(către Mătuşica):* Uite, aşa exagerează. Şi spune nişte inepţii...
FATA: Mamă, te rog, lasă-mă să trăiesc cum vreau eu...
MĂTUŞICA: Cică, la copii funcţionează o glandă în plus, care le trece când devin adulţi, şi de aia au atâta energie copiii.
FATA: Hai la vagonul-restaurant. Nu pot să sufăr când sunt pusă la disecţie.
BĂIATUL: Nici eu nu pot să sufăr.

(Ies amândoi.)

MAMA: Unde s-au dus?
MĂTUŞICA: Trebuie să vadă tot trenul. Când eram tânără, luam şi eu foc.
MAMA *(îşi face vânt):* Cât despre asta, nu ne putem plânge nici acum.
PROFESORUL *(intra cu foarte multe bagaje):* Mă scuzaţi... locul meu e aici.
MĂTUŞICA: Aţi putea găsi altul. Asta, după cum vedeţi, e ocupat.
PROFESORUL *(arţăgos):* Iată tichetul...
MAMA: Mătuşa voia să spună că-n compartimentele vecine...
PROFESORUL *(fără drept de apel):* Tichetul e tichet. Am să-ncerc să nu vă deranjez.
MĂTUŞICA: Auzi vorbă... De unul singur are bagaje mai multe decât noi toţi împreună. *(Profesorul îşi aranjează lucrurile.)* Aoleu, nu acolo! Nu vedeţi? Scrie: fragil.
MAMA *(către Profesor, cu un surâs complice):* Borcane!
MĂTUŞICA: Douăzeci pentru sardele, douăzeci pentru vişine. *(Pauză; într-un târziu.)* La mare?
PROFESORUL: Hm... da.
MĂTUŞICA: Reumatism?
PROFESORUL *(vag):* Amintiri.
MAMA: După câte ştiu, reumatismul se vindecă, la mare, dar amintirile, ba.
MĂTUŞICA *(către Profesor, care consultă „Mersul trenurilor”):* Vă descurcaţi? *(Niciun răspuns.)* Cel de-a inventat rachetele cosmice e nimic pe lângă cel care ghiceşte în „Mersul trenurilor”. *(Niciun răspuns.)* Să speram că nu mai urcă nimeni.
MAMA: Ce fac copiii ăia? Au căzut din tren?
MĂTUŞICA: Nu, că se ţin bine unu! de altul!

(Trenul trece printr-un tunel. Se face întuneric. Când se luminează, în mijlocul compartimentului stă Bizarul, un bărbat cam de 40 de ani, foarte dezinvolt.)

BIZARUL: Îmi daţi voie? *(Vrea să pună ceva în portbagaj.)*
MĂTUŞICA: Aoleu! Nu acolo. Nu vedeţi? Scrie: fragil.
MAMA *(cu un surâs complice):* Borcanele!
MĂTUŞICA: Douăzeci pentru vişine, douăzeci pentru sardele.
BIZARUL: Faceţi şi compot?
MĂTUŞICA *(puţin contrariată):* Da...
Dar nu le deschid până ia Crăciun.
BIZARUL: Care va să zică, s-a făcut. De Crăciun, sunt invitatul dumneavoastră la compot.
MĂTUŞICA *(contrariată):* Mă *rog...* cu plăcere...
PROFESORUL: De fapt, dumneavoastră când v-aţi urcat?
BIZARUL: Din mers. La ultima staţie, cobor şi eu, dar, până atunci, urc mereu din mers.
MĂTUŞICA: Pân' o să vă taie roţile un picior. Am văzut eu odată...
BIZARUL: Trebuie să ştii cum şi te sui.
PROFESORUL: Unde e locul dumneavoastră?
BIZARUL: În tren.
PROFESORUL: Dar unde anume?
BIZARUL: Eu pretutindeni sunt la locul meu. *(Pauză.)* Tot calabalâcul ăsta e al dumitale?
PROFESORUL *(laconic):* Da.
BIZARUL: La mare? *(Nu i se răspunde.)* Vilegiatură? *(Linişte.)* Repartiţie? *(Linişte.)* Două săptămâni? Trei? *(Profesorul arată pe degete: două)* Şi, dacă nu sunt indiscret, ce faceţi în două săptămâni cu atâtea bagaje? *(Pipăie bagajele Profesorului.)* Şi asta numiţi dumneavoastră vilegiatură?... După miros, aici trebuie să fie merinde. Am ghicit! *(Linişte).* Dincoace, cărţi. Evident, cărţi... Şi în al patrulea cufăr?
PROFESORUL *(nervos):* Rochiile soţiei mele.

BIZARUL: Vine şi doamna? *(Se plictiseşte de Profesor; se uită în cartea pe care o citeşte Mama.)* Ah, Truman Capote. *(Către Mătuşica.)* Închipuiţi-vă că acest domn a stat de bunăvoie la Sing-Sing... *(Ironic.)* O cunoaştere mai aprofundată a vieţii. În secolul XX nu poţi crea ceva de seamă fără să nimereşti în închisoare.

CHELNERUL: Bere proaspătă, de la gheaţă... suc... suc... *(Îl recunoaşte pe Bizar.)* Dumneavoastră, domnu' doctor!?

BIZARUL: Eu, măi... Nu te-am mai văzut de-un car de ani. Ce, te-a pus pe liber domnişoara până la urmă?

CHELNERUL: M-a pus, slavă domnului, domnu' doctor.

BIZARUL: Las' că nu-i rău, în zilele noastre e periculos când se-ngroaşă... gluma. Dă-mi o bere...

CHELNERUL *(şoptind):* E scumpă a dracului, a *(Şoptind.)* E străină, de-aia amară... Dar lăsaţi, vă-aduc o bere de-a noastră, de la gheaţă.

BIZARUL: Şi două pahare.

CHELNERUL *(privind-o pe Mama):* Sunteţi... cu soţia? V-aţi însurat?

BIZARUL: Încă nu! Aşteptăm berea!

CHELNERUL: Bere proaspătă... bere de la gheaţă... *(Dispare.)*

MĂTUŞICA: Dumneata eşti doctor?

BIZARUL: Numai pentru chelneri, pentru portari sunt domnu' profesor.. La bărbier... tovarăşul redactor-şef. *(Muma surâde, apoi se adânceşte din nou în lectura ei.)*

CHELNERUL *(reintră):* Poftim, domnu' doctor.

BIZARUL: Mulţumesc. *(Către Mama.)* Doriţi?

MAMA: Mulţumesc, nu. (B*izarul face un semn chelnerului; acesta pleacă.)*

BIZARUL: N-are decât patru la sută alcool; restul e... literatură. *(Pune sticla pe masă, pe servieta Profesorului.)*

PROFESORUL *(sare ca ars, îşi ia servieta):* Vă rog...

BIZARUL: Mii de scuze. Fragil?

PROFESORUL: Cam aşa ceva. Notiţele mele.
BIZARUL: Pardon.
MĂTUŞICA: Ce notaţi?
PROFESORUL: Deocamdată am adunat doar...
MĂTUŞICA: Pentru Trabant?
PROFESORUL *(furios):* Nu. Pentru opera vieţii mele.
MĂTUŞICA *(nu pare prea emoţionată):* Iar eu pentru maşină.
PROFESORUL: Din ce, mă rog? Din pensie?
MĂTUŞICA: Auzi întrebare! Unde ai mai văzut dumneata maşină din pensie? Să lucreze doi şi...
PROFESORUL: Atunci, din ce anume?
MĂTUŞICA: Mă priveşte! Dumneata nu scoţi o vorbă, şi eu să-mi spun aşa... toate intimităţile.
BIZARUL *(urmând-o pe Mama, care ieşise pe coridor):* Fumaţi?
MAMA: Da. Pipă!
BIZARUL: Serios?
MAMA: Serios.
BIZARUL: Şi George Sand fuma pipă.
MĂTUŞICA: George Sand... Cine e, o cunosc?
BIZARUL: Prima femeie care a purtat pantaloni. Asta încă n-ar fi nimic, dar... ghinionul ei şi-al nostru... scria.
MĂTUŞICA: Am citit doar două cărţi scrise de femei.
BIZARUL: „Pe aripile vântului” şi „La rue du chat qui péche”...
MĂTUŞICA: Da... da... Ele ştiau să scrie, nu ca scriitoarele de azi.
BIZARUL *(către Mama):* Pari puţin obosită.
MAMA *(ironică):* Dumneata, în schimb, eşti infatigabil, deşi nu mai eşti chiar atât de tânăr.
BIZARUL: Mă ţin bine. An de an, la mare. *(Cu tâlc.)* Pescuiesc!
MAMA: Şi... peştele... se prinde?
BIZARUL: Da... Atenţia, duioşia prind grozav la peşti.
MAMA: Din păcate, în zilele noastre, foarte puţini pescari

îşi cunosc meseria…

(Intră Fata şi Băiatul.)

FATA: Ne-am reîntors!
MAMA: Bine, fetiţa mea.
BIZARUL: E fata dumitale?
MAMA: Da.
FATA: E pentru prima dată că mă duc la mare. Mor de curiozitate şi văd ce-o să-mi aducă vacanţa asta.
BĂIATUL: Să aştepţi mereu câte ceva e un obicei feminin.
FATA: Tot ce se poate. Înseamnă că sunt femeie. În fiecare dimineaţă mă scol cu gândul: azi, azi mi se va întâmpla ceva extraordinar. Ceva extraordinar şi foarte, foarte frumos. Şi pentru vara asta mi-am făcut atâtea proiecte. În primul rând vreau să cutreier tot litoralul. Am de gând să fac o excursie cu vaporul. Să văd muzeul arheologic şi noile săpături şi acvariul. Se zvoneşte că pe Siutghiol sunt biciclete pe apă. Vreau să merg şi la bar. Ai băut vreodată whisky? Eu da, la revelion. Mi-a dat fratele meu.. El e mai mare ca mine cu doi ani. Dumneata câţi ani ai?
BIZARUL: Ar răspunde nefericitul, dacă i s-ar da voie.
FATA *(uitându-se la echipamentului Bizarului):* Sunteţi scafandru?
BIZARUL: Din când în când.
FATA: E frumos să fii scafandru!
BIZARUL: Te cred. Prietenul dumitale e licean?
BĂIATUL: Eu nu te-am întrebat cu ce te ocupi!
BIZARUL: Mi-ar fi şi foarte greu să-ţi răspund.
FATA: Oricum, eu şi mama n-o să stăm într-un singur loc. Vom vedea tot litoralul. Vreau mereu altceva, altceva…
BĂIATUL: Nu zic, şi varietatea e necesară. Dar iar fi păcat. Acum, după ce am făcut cunoştinţă, ar fi fost bine să rămânem împreună.
FATA: De ce să înţepenim într-un singur loc? Auzi, o

chitară! Probabil, puştii ăia nemţi. Închipuie-ţi, mamă, e şi un hippy printre ei. Mă laşi să mă duc până acolo?

MAMA: Dar nu ştii nemţeşte.

BĂIATUL: Ştiu eu englezeşte.

FATA *(pretenţios):* Engleza e o limbă de circulaţie mondială. Zău, mamă!

MAMA: Bine... duceţi-vă! *(Copiii pleacă; Mama, către Bizar, referindu-se şi ea la trusa de scafandru.)* N-ai luat nimic altceva cu dumneata?

BIZARUL: Ba da, chiloţii de baie, dar nu ţi-i pot arăta acum. Şi filosofia mea de viaţă pe care ţi-o voi împărtăşi dacă vei merita.

MAMA: Te crezi spiritual?

CONDUCTORUL *(intră):* S-a mai urcat cineva?... *(Cu bucurie.)* Ah, artiştii noştri! De mult nu v-am mai văzut.

MĂTUŞICA: Dumneata eşti artist?

BIZARUL: Din când în când, mai ales în tren.

CONDUCTORUL: Vă aduceţi aminte când am fost în Italia?

BIZARUL: Cum să nu. *(Intim.)* Bruneta din Torino.

CONDUCTORUL: Nu făcea, domnule artist emerit... nu făcea... Dar acum, nu de mult, la Viena... *(Face un gest de apreciere, apoi arată un stilou, Bizarul întoarce stiloul cu capul în sus, pe urmă invers şi râd amândoi.)*

MĂTUŞICA: Ce minune mai e şi asta?

BIZARUL: Stilou strip-tease. Dacă-l ţin aşa, doamna se îmbracă, dacă-l ţin invers, atunci invers...

MĂTUŞICA: Cum nu vă e ruşine, oameni în toată firea!

CONDUCTORUL: Cunosc şi diplomaţi care aduc din străinătate astfel de „minuni”. La revedere, domnule artist al poporului... *(Pleacă. Bizarul a şterpelit stiloul şi-n locul lui i-a dat pixul său.)*

PROFESORUL *(enervat):* la spune, dumneata în fond cu ce te ocupi?

BIZARUL: Comis-voiajor de stilouri.

MĂTUŞICA *(despachetează nişte prăjituri, servindu-l pe Profesor):* Vă roc, luaţi!

PROFESORUL: Mersi.
MAMA: Vai, sunt delicioase. Prăjiturile mele ies mereu insipide.
BIZARUL: Ca şi romanele dumitale!
MAMA: Le cunoşti?
BIZARUL: Cine n-a călătorit cu trenul, cu avionul, cine n-a aşteptat ore-ntregi în gări, la bărbieri, la dentist?
MAMA: Pentru un omagiu e prea slab. Pentru o critică, prea stare.
BIZARUL: Apropo, o femeie nu chiar frumoasă — mă ierţi —, în schimb, atrăgătoare, ca dumneata, cum de şi-a găsit tocmai meseria asta nenorociră? Doar nu-ţi închipui că ai să descoperi ceva nou în literatură.
MAMA: Să lăsăm literatura, sunt în vacanţă…
BIZARUL *(Mătuşicăi):* Dumneavoastră?
Mamaia? Eforie-Sud? Nord?…
MĂTUŞICA: Unde e nămol. *(Către Mama):* Şi dumneata?
MAMA: Unde se va simţi mai bine fetiţa.
MĂTUŞICA *(către Bizar):* Iar dumneata?
BIZARUL: Eu? Într-un cătun mic de pescari. Fără confort. Câteva case doar, şi multă, multă mare… Infinită.
MAMA: Prea dezolant pentru mine. Poate la Doi Mai aş merge cu plăcere.
MĂTUŞICA: Doi mai? Pe vremea mea era la modă zece mai. Apoi a fost întâi mai, şi acuma iată-l şi pe doi mai! Asta ce mai e?
BIZARUL: Nu e o *dată*, e un sat. Doi-Mai-sur-mer. Ştiţi, câţiva intelectuali fără un sfanţ în buzunar fac acolo pe milionarii plictisiţi de confort şi dornici de o atmosferă rurală… Dar cătunul meu… e cu totul altceva. N-aţi vrea să veniţi cu mine?
PROFESORUL: Eu în niciun caz nu pot.
BIZARUL: Păcat.
MĂTUŞICA: Piaţă are?
BIZARUL: La patruzeci de Kilometri.
MĂTUŞICA: Atunci la anul, când oi avea Trabantul. Nămol

este?
BIZARUL: Nu prea, dar am să vă aduc cu găleţica.
MAMA: Dacă înţeleg bine, ai vrea să te însoţim în satul dumitale.
BIZARUL: Am spus eu asta?

MAMA: De jumătate de oră văi că duci muncă de (lămurire cu noi.
BIZARUL: Am avut *şi* eu un moment de slăbiciune, consimţind să-mi tulburaţi liniştea.
MĂTUŞICA: Nu te supăra, şi re o să mâncăm acolo?
BIZARUL: Peşte, vânat.
MĂTUŞICA: Vânaat?
BIZARUL *(cu tâlc, uitându-se la Mama):* Eu în fiecare vară ademenesc câte o sălbăticiune.
MĂTUŞICA *(mai mult sieşi):* Casă, masă, pe gratis?...
BIZARUL: Casa nu tocmai gratis, dar la pescari e o nimica toată. În schimb, romantismul, romantismul într-adevăr nu costă nimic. *(Către Mama.)* Căsuţe de pescari, cherhana... plimbări solitare pe mal, faţă-n faţă cu marea. Aţi văzut vreodată marea atunci când plaja e pustie? E o mare mult mai comunicativă, mai sinceră, mai intimă.
MAMA: Vorbeşti despre ea ca despre un om.
BIZARUL: Ca despre o femeie. Eşti scriitoare şi nu citeşti poezii?
MAMA: În schimb, îţi citesc gândurile.
BIZARUL: Şi ce gânduri am?
MAMA: Să ne abaţi din drum.
BIZARUL: Când pleci la drum. Nu ştii niciodată unde nimereşti.
MAMA: Mai cunoşti şi alte banalităţi de genul ăsta?
MĂTUŞICA: Uite, bătrânul a aţipit. *(Îl scuturã.)* Scoală, să ne facem loc cu toţii.
PROFESORUL *(trezit din somn, sare ca ars):* însemnările mele?!

BIZARUL: Eu în locul dumitale le-aş fi lăsat acasă.
MĂTUŞICA: La culcare... la culcare...
FATA *(vine cu Băiatul):* Mamă, mă sâcâie să fac matematica.
BIZARUL: Auzi, cică o „sâcâi” cu matematica?! Nu citeşti statistici? Peste zece-douăzeci de ani, omenirea va fi suprasaturată de monştri tehnici şi va plăti cu aur un singur intelectual umanist.
FATA: Sunt umanistă din cap până-n picioare. Şi, bineînţeles, voi avea un renume mondial.
BĂIATUL: Un renume mondial e binevenit.
PROFESORUL: Orice adolescent vrea să devină un Einstein.
FATA: Un Einstein. Sau Eisenstein, mi-e egal, numai să mă cunoască lumea.
BIZARUL: Cândva, şi eu voiam să mă ştie o lume-ntreagă, şi iată-mă cărunt, fără să ştiu eu însumi mare lucru despre lume. *(Către Fată.)* Şi ce-ai vrea să te faci? Pariez că actriţă!
FATA: Am vrut...
BIZARUL: Ehei, fetiţo, dacă toate puştancele oare vor să devină o Claudia Cardinale ar reuşi... ce s-ar alege din Claudia Cardinale?
FATA: ...dar curând mi-am dat seama că sunt urâtă, aşa că mă fac regizoare...
BIZARUL: De ce spui asta? Ai mâini foarte frumoase.
FATA: M-am comparat odată cu Miss Europa. Dimensiunile corespund. Dar, din păcate, asta nu ţine decât la ştrand...
BIZARUL *(către Mama):* Ca o mamă devotată ce eşti, fă-i rost de-o vară eternă!
MAMA: Dacă aş putea, crede-mă, mi-aş procura-o întâi mie.
BIZARUL: Şi dumneata vrei să-nfuleci din vara asta cu polonicul, ca şi fata dumitale?
MAMA: Îmi ajunge şi cu linguriţa. Cu fericirea, m-am

lămurit. Aş vrea, în sfârşit, o simplă bucurie.
BIZARUL: Şi ce ai ales pentru acest sezon?
MAMA: Lenea. E târziu. Să ne culcăm. Haidem, copii...
FATA: Zău, mamă...
MAMA: Niciun zău... Ai pălăvrăgit destul...

(Băiatul se face ghem pe bancă, Fata se-ntinde, punându-şi capul pe genunchii lui. Mama iese pe coridor; Bizarul după ea. Se stinge lumina, arde doar becul mic, albastru.)

FATA *(pretenţioasă, către Băiat)* Să ştii... regia e un lucru foarte complex...
BĂIATUL: Te invidiez că te exprimi atât de degajat. *(Subit.)* E lună plină...
MAMA: Spune-le să tacă odată.
BIZARUL: Tocmai acum, când au ajuns să se tutuiască? Cine zicea că tinerii de azi sunt imorali? Nu le tace gura o clipă. De mult trebuiau să se sărute.
MAMA: Doar n-or fi aşteptând tunelul?
BIZARUL: Tunel în plin şes? Dumneata faci literatură absurdă?
MAMA: Din păcate, realistă. Nu mai sunt la modă.
BIZARUL: Recunoaşte că şi dumneata voiai să cucereşti lumea când ai început să scrii.
MAMA: Ce voiam nu mai ţin minte. Un lucru e sigur, continuu să lucrez ca un robot şi sunt foarte, foarte obosita. În vara asta am să dorm... şi am să încep de pe acum.
BIZARUL: Imposibil. Uite-i cum s-au tolănit. O să stăm aici până dimineaţa. Dacă nu cumva vrei să te sui cu mine-n portbagaj. Mă simt minunat la... înălţime.
MAMA: Sunt două portbagaje.
BIZARUL: Înălţimea e una singură.
FATA *(aproape adormită):* Dacă vine podul de la Cernavodă, să mă treziţi. N-am să supravieţuiesc dacă

nu văd podul de la Cernavodă... *(Adoarme; pauză.)*

BIZARUL *(într-un târziu):* E lună plină.

MAMA: Plină, goală, pentru mine înseamnă doar sfârşitul unei zile de muncă.

BIZARUL: Iar pentru ei, un răsărit. Îi invidiez pe tineri. Îţi aduci aminte cum ne tresărea inima când vedeam luna plină, sau când la concert cotul tău atingea cotul ei... respectiv, al lui... Am devenit complet insensibili, luna înseamnă pentru noi sfârşitul unei zile de muncă... Ce ne mai face să tresărim? La ce râvnim? Ce ne-a rămas? Poate doar teama de moarte.

MAMA: Dacă-i aşa, cum poţi să fii scafandru?

BIZARUL: Trebuie să ştiu ce e sub apă.

MAMA: Curios program mai ai şi dumneata.

BIZARUL: Cum adică?

MAMA: Noaptea impostor, spre dimineaţă filosof.

BIZARUL: Exagerezi.. Nu mă cunoşti. Sunt un biet muritor, a cărui singură pasiune e marea, mai precis fundul mării. Eu pe pământ nu prea am ce căuta, de aceea umblu sub apă...

MAMA: Şi ăsta ţi-e rostul vieţii?

BIZARUL: Rostul vieţii? E cam târziu pentru întrebarea asta. Doamna mea... întrebări de genul ăsta se pun la miezul nopţii, cel puţin aşa e în Dostoievski. Răsare soarele. Trebuie neapărat să-l vedem... Cam ăsta ar fi rostul vieţii... Hai la fereastră. Noi nu mai avem timp de irosit, ca ăştia. *(Arata spre copii; se aude un bubuit.)* Podul de la Cernavodă! S-o trezesc?

MAMA: Las-o, o să mai vadă ca poduri destule!

(Pe fundal dispare luna; răsare soarele.)

— CORTINA —

Tabloul 2

Malul mării, pustiu nisipos. Se apropie: Mama, Fata, Băiatul, Profesorul, Mătuşica — toţi foarte obosiţi de drum. Bizarul îi conduce prin „deşert”.

MAMA: Nu mai fac niciun pas. Mi-ajunge, mersi. *(Alintându-se.)* Vreau acasă...

BIZARUL: Păcat. Mai avem doar zece paşi până la casa pescarului. Daca ai avea răbdare...

MAMA: Răbdare am, dar nu mai am picioare...

PROFESORUL: De mai bine de o oră, ne porţi prin deşert. Nu-i nici un drum pe-aici?

BIZARUL: Mai sus e şoseaua, dar şosea vedeţi şi acasă, nu-i aşa? Pe când marea!...

MAMA *(îşi pune jos bagajele, se aşază pe ele, îşi scutură nisipul din pantofi):* Dacă ne-ai vârât până-n gât în nisip din scopuri turistice, atunci e cu totul altceva...

BIZARUL: Zău. Vă rog, nu vă aşezaţi acum. Aproape am ajuns.

MĂTUŞICA: Du-te dumneata înainte, fii bun, şi aranjează cazarea; noi te aşteptăm aici.

PROFESORUL: Asta e — du-te dumneata înainte şi noi te aşteptăm.

FATA: Merg şi eu cu dumneata.

MAMA: Ba nu mergi nicăieri. Stai aici până se-stoarce sălbaticul ăsta.

BIZARUL: Bine, atunci am plecat singur. Dacă întârzii, nu vă îngrijoraţi. La ora asta, pescarul e în larg şi nevasta

lui… e frumoasă… *(Pleacă.)*
MĂTUŞICA: Omul ăsta mi-e suspect.
PROFESORUL: Şi mie-mi dă de bănuit.
MAMA: E puţin escroc, atât.
MĂTUŞICA: Şi dacă-i hot şi vine cu o bandă întreagă care năvăleşte asupra noastră?
BĂIATUL: Nu contează. Doar sunt şi bărbaţi printre noi.
PROFESORUL: Să fim serioşi, omul acesta nu e bandit, nici escroc. E pur şi simplu puţin nebun.
FATA: Sunteţi nedrepţi. Omul ăsta e atât de straniu, de interesant, de… bizar.
MAMA *(cu simpatie):* E o idee… „Bizarul”…
MĂTUŞICA: Bizar, nebizar, ne-a târât la capătul lumii.
BĂIATUL: Nu e capătul lumii, e numai un hotar… Dincolo începe Bulgaria.
MĂTUŞICA: Nu v-am spus? E un tip suspect.
FATA *(către Băiat):* Hai să privim natura… Vai, ce frumuseţe… A avut dreptate Bizarul, nicăieri pe «litoral n-am fi apucat un răsărit ca ăsta!
MĂTUŞICA: De unde ştii? Doar eşti pentru prima oară la mare.
FATA: Am fost de o mie de ori, în vis. Mamă, pot să mă duc în apa?
MAMA: Du-te, du-te… *(Copiii pleacă.)*
MĂTUŞICA *(arată spre stânga):* Uite un om. Halo, halo!
PESCARUL *(intră):* Ziua bună. *(Fără o vorbă ia bagajele.)*
MĂTUŞICA: Nu v-am spus? Sunt o bandă. Ajutor, hoţii! Ajutor, săriţi… Spune-ne imediat unde suntem, am fost ademenii de un nebun, un nebun de legat. *(Se apropie, înnebunită, de pescar, îl prinde de guler. Acesta se fereşte.)* Ia te uită, o namilă de bărbat, şi încă el se fereşte de mine, de o bătrânică plăpândă… Recunoaşte!
PESCARUL *(consternat):* Ce să recunosc?
MAMA: Mătuşica e obosită… a călătorit toată noaptea… e surmenată… Un domn foarte simpatic… Bizarul, vreau

să zic, domnul doctor... sau domnul redactor... ne-a adus încoace.

PESCARUL: A, domnul căpitan, vreţi să ziceţi...

MAMA *(către Mătuşica):* Auzi, acuma e căpitan... *(Către Pescar.)* Zicea că ne cazează la un pescar.

PESCARUL: Atunci e bine, că pescarul sunt eu. El m-a trimis să iau geamantanele.

MĂTUŞICA: Te-a trimis... Hai?! Sunteţi complici, contrabandişti...

PESCARUL: Şi cu ce să facem contrabandă? Poate doar cu delfini. Cât despre domnul căpitan, el e un prieten vechi de-al meu, nu aveţi nicio grijă. *(Porneşte cu bagajele.)*

FATA *(se înapoiază):* Noi mai rămânem puţin, mamă. Las' că găsim noi drumul...

MAMA: Rămâi, dar boarfele tale tu ţi le cari.

(Pleacă cu toţii. Rămân în scenă tinerii. Soarele e tot mai strălucitor.)

BĂIATUL: Înoţi foarte bine. Faci sport?

FATA: Am înotat, am făcut scrimă, am jucat volei, dar n-am reflexe destul de bune. Omul ori devine campion mondial, ori se lasă păgubaş, nu-i aşa?

BĂIATUL: Şi campionii sunt bineveniţi.

FATA: Altceva nu ştii să spui?

BĂIATUL: Ba da, dacă ne împrietenim... La început sunt întotdeauna puţin stângaci. De fapt, prin natura mea sunt un cinic. Viziunea mea asupra lumii e stilul *beat,* numai an viaţa sufletească mai am reminiscenţe de sentimentalism.

FATA: Nu ştiu ce ai în suflet, dar pe spate, văd că... eşti ars. N-ai să poţi dormi la noapte. Spune, dacă stau zece minute pe spate şi zece pe burtă, în câte zile mă fac ca şocolata?

BĂIATUL: În douăsprezece zile ai culoarea dorită.

FATA: Atunci e bine. Vreau să fiu cea mai bronzară fată de la ştrand. Au trecut cinci minute? *(Băiatul dă negativ din cap; fata sare subit ca arsă.)* Aoleu, rechini!

BĂIATUL: Fii serioasa, sunt delfini.

FATA: Ai dreptate, înoată exact în stilul delfin.

BĂIATUL: Nu ei îi imită pe înotători, ci invers. Hai, nu mai face pe deşteapta.

FATA: Ziceai că-mi arăţi pescăruşi. N-am văzut niciodată pescăruşi, decât pe cortina Teatrului de Artă din Moscova, când au fost în turneu.

BĂIATUL: N-am mai cunoscut o fată ca tine.

FATA: Parcă multe fete ai cunoscut tu, ca să poţi face deosebirea... Pot să mă-ntorc? Au trecut zece minute *Y (Băiatul face semn afirmativ; Fata se întoarce, dar se suceşte din nou.)*

BĂIATUL: Stai cuminte pe burtă.

FATA: Dar atunci să-mi spui când vin pescăruşii. Dau din aripi?

BĂIATUL: Nu. Plutesc în aer cu aripile întinse ca avioanele. Dar să nu mă-ntrebi cine de la cine a învăţat să zboare aşa... *(Fata se supără.)* Ei, hai, nu te supăra. *(Subit.)* Ai adus cu tine poze de actori de cinema?

FATA: Da.

BĂIATUL: Facem schimb?

FATA: Pe Belmondo îl ai? Îţi dau pentru el o B.B.

BĂIATUL: Bardot am şi eu câte vrei, dar duc lipsă de o Massina.

FATA: S-ar putea să am. Dar n-o dau decât pentru actori cu picioare lungi. Ador actorii şi băieţii cu picioare lungi.

BĂIATUL *(se uită jenat la picioarele sale):* Am un Johnny Halliday cu nişte picioroange... Dar e o fotografie trucată!

FATA: Îl am şi eu. Mama mi l-a cumpărat. Ea îmi face rost de tot ce vreau. De haine, de cărţi, de paşaport... Vezi, m-a adus şi la mare.

BĂIATUL: Ai noroc. Maică-ta îţi face toate poftele; probabil că ea a avut o copilărie nefericită.
FATA: Copilăria nu poate fi nefericită.
BĂIATUL: S-o crezi tu.
FATA: Poate în Anglia.
BĂIATUL: De unde şi până unde tocmai în Anglia?
FATA: Din Dickens, acolo sunt atâţia copii obidiţi. Aşa că nu-i de mirare că tocmai acolo s-au înfuriat furioşii.
BĂIATUL: S-ar putea să fiu eu prost, dar tu eşti pentru mine prea deşteaptă... *(Subit.)* Ai citit Monte Cristo?
FATA: Nu. Am văzut doar filmul.
BĂIATUL: E un film de nota zece, nu-i aşa?
FATA: Mă rog... dar eu în ultima vreme m-am maturizat. Nu mai citesc basme ca astea... Biblia e dumnezeul meu. Ai citit Biblia?
BĂIATUL: Nu încă, dar sper s-o vad la cinema...
BIZARUL *(intră şi el, echipat pentru baie):* Bravo, facerea lumii în superproducţie. Caraghios. *(Către tată.)* Ei, cum îţi place locul unde te-am adus?
FATA *(complet vrăjită de tip):* E fantastic...
BIZARUL: Şi asta încă-i nimic. Să vezi când am să >te plimb sub apă... De-abia acolo, ai să cunoşti adevăratele miracole. Apoi vom mânca o nemaipomenită ciorbă de peşte.
BĂIATUL *(gelos):* Peşteee?! în Deltă. Am mâncat peşti *(arată)* aşa de mari...
FATA *(puţin afectată):* Păcat că pe aici nu sunt şi distracţii mondene.
BIZARUL: E deajuns să bat din palme şi vine o barcă cu motor, care te duce unde pofteşti.
FATA *(transportată):* Nu s-ar putea un vapor?
BIZARUL: Cum să nu... Am sute de vapoare sub comanda mea.
BĂIATUL *(bagă pile):* Aici nu ancorează niciunul.
FATA *(se uită numai şi numai la Bizar):* Nu am văzut încă niciodată un far.

BIZARUL: Dacă eşti cuminte, îţi fac rost de unul.
FATA: Vreau şi la bar.
BIZARUL: Te duc chiar mâine. *(Băiatul e din ce în ce mai îmbufnat.)*
FATA: Zău?
BIZARUL: Zău!
FATA: Fiecare bar are tonomat?
BIZARUL: Şi tonomat şi orchestră, tot ce vrei... Ai să petreci o vară ca milionarii în Florida sau la Acapulco.
FATA: Dar noi n-avem decât 1700 de lei.
BIZARUL: Milionarul sunt eu.
BĂIATUL: După cât timp pierzi, te cred.
BIZARUL: Şi asta e o bogăţie! *(Vine Mama; pune o umbrelă mare de soare în nisip. Profesorul o ajută şi-i aduce şi un şezlong.)*
FATA *(referindu-se la Mamă)* Nu găseşti că e fantastică? Şi, apropo, seamănă leit cu Massina.
BIZARUL: Seamănă cu o sărmană femeie obosită.
FATA: Dumneata nu ştii cum e.
BIZARUL: Lasă că o să aflu.
FATA: Mama este... comunicativă. Se-mprieteneşte imediat eu. Toată lumea. O femeie ca ea nu poate avea prejudecăţi stupide, nu-i aşa?... Dar l-a adorat pe tata. Moartea lui a doborât-o şi nu şi-a revenit până azi. Sper că nu vrei să-i faci curte? Te previn, n-o să-ţi meargă.
BIZARUL: Recunoaşte totuşi că trebuie să-ncerc.
FATA: De ce?
BIZARUL: Pentru că toţi mă consideraţi bizar, când eu de fapt nu sunt decât un simplu funcţionăraş.
FATA: Şi ce funcţie ai?
BIZARUL: De fapt, nu e o funcţie, ci mai curând o sarcină de onoare. Am fost însărcinat să le fac oamenilor veri plăcute. *(Pleacă înspre Mama.)*
FATA: Ce cap are Bizarul ăsta!... Nu ţi se pare că seamănă cu Belmondo?
BĂIATUL: Mai curând, cu un escroc

FATA: În orice caz, are mai multă fantezie decât tine.

BĂIATUL: Eu vreau să mă fac matematician şi ou seducător de profesie. *(Soarele urcă spre amiază. Bizarul o ia pe Mama de umeri şi-i arată cerul. Şi Băiatul îi arată Fetei cerni.)* Uite, acolo...

FATA: Ce?

BĂIATUL: Pescăruşi.

FATA *(se uită cu gelozie la Mama şi la Bizarul):* Şi mama se uită la ei.

BĂIATUL *(gingaş, îi întoarce capul spre cer):* Lasă-i... au văzut ei pescăruşi destui... *(Amândoi tinerii pleacă încet; soarele e la amiază.)*

BIZARUL: Pune ceva pe umeri.

MAMA: Duc şi aşa destule pe umeri.

BIZARUL: Vrei să te arzi cu tot dinadinsul în vara asta.

MAMA: E plăcută căsuţa asta de pescari, dar suntem cam mulţi.

BIZARUL: Noroc că am domeniul meu.

MAMA: Domeniul dumitale?

BIZARUL: Un fel de grajd, în curtea unei gospodării agricole. Gospodăria are şi o herghelie de cai. Dimineţile, călăresc. Ce cai, dumnezeule! Şi apoi plaja, cât vezi cu ochii, nici ţipenie. Acolo, în fine, mă simt şi eu om. Fac plajă în costumul lui Adam. Vrei să-mi faci o vizită? Ai să vezi ce nebună e vara pe meleagurile acestea.

MAMA: Nebună? Ia zi, câţi ani ai dumneata?

BIZARUL: Două zile! De când am revăzut marea, am renăscut. *(Aşterne la picioarele Mamei un sac plin de „comori" din mare.)* Uite ce ţi-am adus.

MAMA: Ce faci cu ele?

BIZARUL: Deschid un bazar!

MAMA: Şi cum se numeşte marfa asta?

BIZARUL: „Comorile mării". Pun pariu că asta e o bucată din corabia argonauţilor. Cu ea au plecat în căutarea linii de aur.

MAMA: Mai slăbeşte-mă cu legendele.
BIZARUL: Iartă-mă, dar asta s-a întâmplat chiar aici, lângă Istria. De fapt, n-ar fi fost cazul…
MAMA: Ce anume?
BIZARUL: Să ducă lâna de aur unei bestii… *(Bucurându-se de ceea ce a găsit.)* Uite ciulini.
MAMA: Ia-i de aici.
BIZARUL: E o plantă rară, şi generoasă. Pe vremea când au năvălit tătarii, era pâinea omului sărac. Am să-ţi fac din ei nişte mărgele…
MAMA: Mărgele?!… De unde scoţi toate minunile astea?
BIZARUL: Iată-le prosternate la picioarele dumitale, ca *şi* mine de altfel, care sunt eu însumi o minune.
MAMA: N-am remarcat.
BIZARUL: Nu mă mir. De aceea, iubirile pe care le descrii sunt atât de şterse, de cenuşii…
MAMA: Cenuşii? Mai curând fără speranţă.
BIZARUL: Cum de nu v-aţi plictisit să lipiţi mereu dragostei epitetul „fără speranţă”!
MAMA: Lasă-mă, te rog, mi-e somn.
BIZARUL: Am impresia că dumneata nu ştii să iubeşti.
MAMA: De ce crezi asta?
BIZARUL: Pentru că dacă n-ar fi aşa, trebuita să te îndrăgosteşti de mine mortal.
MAMA: Dumneata nu taci o clipă.
BIZARUL: Ba da, când am ce asculta. Cunoşti poate o temă mai importantă decât dragostea?
MAMA: Eu, da. Tinerii, probabil că nu.
BIZARUL: Tinerii nu sunt atât de nebuni să vorbească despre ea: o practică. De altfel, viaţa poate avea trei ţeluri posibile.
MAMA: Fix trei?
BIZARUL: În viaţă ori faci copii, ori opere nemuritoare, ori realizezi o mare, mare dragoste.
MAMA: Iar dumneata ţi-ai ales un al patrulea ţel. Să treci prin lume aşa, hai-hui, fără nicio răspundere.

BIZARUL: Cum aşa? Tocmai eu?! Pai eu răspund pentru toţi peştii apelor, pentru toate păsările cerului şi, într-o oarecare măsură, chiar şi pentru oameni... şi apoi, desigur... pentru flori.
MAMA: Te iei drept Atlas?
BIZARUL: Aş! Sunt mult mai modest. Mă compar de obicei cu Proteu.
MAMA: Într-un fel, ai dreptate. Am observat că te poţi face una cu apa. Vii să facem baie?
BIZARUL: Imposibil. Doar nu vrei să rişti ca în faţa ochilor dumitale de muritoare să mă prefac în zeu?!
MAMA: Numai o dată, acum, în mod excepţional.
BIZARUL: Hai, fie... Vino să ne facem una cu...

(O ia de mână: pleacă amândoi. Pauză. Apoi vin bătrânii. Soarele se îndreaptă spre apus.)

PROFESORUL: Sunteţi mulţumită de cameră?
MĂTUŞICA: Da. Numai că are muşte. Mâine mă duc la oraş după muscamor.
PROFESORUL: Aşadar, ziua de mâine ţi-o petreci cu cumpărături. Ar trebui să renunţi. Nu vezi ce scurta e vara?!
MĂTUŞICA: Mai ales acum, spre toamnă, se tot scurtează zilele.
PROFESORUL: Borcanele dumitale, puteai foarte liniştită să le laşi acasă.
MĂTUŞICA: Eu am familie mare: patru copii, opt nepoţi. Trebuie să am grijă de ei pentru la iarnă. Dar cine vorbeşte?!... Unul ca dumneata, care-şi cară tot trecutul la băi...
PROFESORUL: Mai ales, însemnările mele. Nu ştiu dacă aţi avut cumva ocazia să auziţi despre activitatea mea ştiinţifică. Mă ocup de efemeride.
MĂTUŞICA: Ce o mai fi şi asta?
PROFESORUL: Efemera! O insectă, un fel de libelulă mai

ghinionistă.

MĂTUŞICA: Ah, aia care trăieşte o singură zi?

PROFESORUL: Greşeşti, unele dintre ele trăiesc doar câteva ore.

MĂTUŞICA: Nu mai spune, că mă-ntristez.

PROFESORUL: Dar dacă stăm să cugetăm la faptul că acele câteva ore şi le petrec într-un neîncetat zbor nupţial, nu e chiar aşa de trist. Eu, spre exemplu, am trăit două războaie mondiale, o închisoare…

MĂTUŞICA: Înainte sau după?

PROFESORUL: Voiam, de fapt, să vorbesc despre munca mea ştiinţifica. Eu am *lucrat* atât de mult în viaţa mea, încât nu mi-a mai rămas timp pentru *muncă*, adică pentru munca mea ştiinţifică. Ce-i drept, o serie de lucrări îmi poartă numele. Unele mai mici, altele… două volume mari… Acum, aici, în fine aş dori să mă apuc de volumul al treilea. Cred că locul pe care mi l-a ales domnul acela, Bizarul, e foarte potrivit.

MĂTUŞICA: Probabil că marea nesfârşită îţi alină durerea pe care ţi-o dă gândul la cele trecătoare. Poate te ajură şi soţia dumitale, nu-i aşa? Când vine, că doar i-ai adus hainele.

PROFESORUL *(jenat):* A murit anul trecut, în Deltă. Dar m-am obişnuit… Timp de treizeci şi cinci de ani. Am tot plecat împreună. *(Vrând să schimbe vorba.)* Parcă fusese vorba de nişte ciorbă pescărească.

MĂTUŞICA: Ai dreptate, domnule profesor… pentru noi bătrânii, o supă bună înseamnă foarte mult… *(Ies amândoi în timp ce apune soarele.)*

— CORTINA —

ACTUL II

Tabloul 1

Decorul reprezintă pridvorul unei case de pescari şi curtea ei. În fundal — marea. Soarele, cu o mişcare grotească, accelerează drumul de la răsărit la apus, înştiinţându-ne astfel că a mai trecut o zi. Deci, a doua zi, seara. În curte, Fata şi Bizarul.

FATA *(îmbrăcată de seară, către Bizar):* Oricum, o barcă nu-i un vapor. Dar nu te întrista. Sunt totuşi foarte, toarte fericită. De dimineaţă aştept într-una să se însereze.
BIZARUL: Nu goni timpul din urmă, că nu e bine.
FATA: Plecăm îndată, da?
BIZARUL: Da. Dar până atunci, hai să ne jucăm!
FATA: Ai copii?
BIZARUL: Nici măcar nevastă!
FATA: Ai fost însurat vreodată?
BIZARUL: A fost odată, ca niciodată...
FATA: Cum adică?...
BIZARUL: Nu m-a suportat nevasta; zicea că nu sunt normal.
FATA: Niciodată nu ştiu când glumeşti şi când vorbeşti serios.
BIZARUL: Vezi, de asta zicea şi ea că nu-s normal. De fapt, sunt o fiinţă cumplită, căreia ar trebui să-i ştii de

frică.
FATA: Fii serios, dumneata eşti cel mai bun om din lume.
BIZARUL: Şi ăsta nu-i un lucru de temut?
FATA: Sincer, cu ce te ocupi dumneata?
BIZARUL: Trăiesc.
FATA: Asta-i o ocupaţie?
BIZARUL: Nu, o artă. Cei mai mulţi oameni; nu ştiu să trăiască. De exemplu, domnul profesor. O viaţă întreaga a cercetat secretul efemerei şi n-a observat, între timp, că târăşte după sine un întreg trecut de larvă. Viaţi lui însăşi trece ca o singură zi.
FATA: Nu de mult, mi-a murit un coleg de clasă, într-un accident de motocicletă. E îngrozitor să mă gândesc că n-o să mai intre în clasă, n-o să mestece gumă, n-o să ia patru la matematică. De atunci mi-e şi mie frică de moarte. Bine că a venit vacanţi.
BIZARUL: Vacanţa te apără de moarte?
FATA: Nu. Dar cât ţine vacanţa, nu mă gândesc la ea.
BIZARUL: Deci, să nu ne gândim la ea. Să ne gândim mai degrabă că, într-o bună zi, oamenii se vor preface în raze.
FATA: Îţi baţi joc de mine?
BIZARUL: Vorbesc foarte serios. Există o teorie... cică, peste sute de milioane de ani, pământul va arde.
FATA: Parcă ştiam că urma sa îngheţe.
BIZARUL: Aşa a fost vorba, dar acum ştiinţa ne propune perspectiva topirii. Când se va-ntâmpla asta, oare va să zică... va trebui să ne mutăm pe un alt satelit. O să fim prezentaţi unei maşini electronice. Maşinii i se va spune: cutare arată aşa şi aşa... are părul brun, ochii căpruii, îi plac muzica, vinul, femeile... într-un cuvânt, i se va dicta întreaga noastră fişă de cadre... Pe urmă ne vor preface în raze, şi ne vor muta pe o planetă mai fericită. Sosind acolo, conform programului, ne vor recompune întocmai cum am fost.
FATA: Şi dacă se vor face greşeli?

BIZARUL: Tot ce se poate. Pleci sub formă de pierde-vară adorabil şi soseşti în chip de ochelarist plicticos. Dar asta n-are importanţă, esenţial e drumul.
FATA: Care drum?
BIZARUL: Al razei.
FATA: Dumneata crezi într-adevăr în poveştile astea?
BIZARUL: De ce nu? Trebuie să cred în ceva. Toată lumea acceptă fără ezitare ideea că, într-o bună zi, o să ne transformăm în roboţi.
MAMA *(apare, o vede pe Fată):* Ce-i cu tine, în toaletă de gală, de dimineaţă?
FATA: Ai uitat, mamă? În seara asta mergem la bar.
BIZARUL: E timpul să punem la punct programul.
MAMA *(apatică):* Ce-i atâta de discutat? Ori mergem azi, ori mergem alta dată.
FATA: Cum altă dată, mamă? Doar pentru azi am comandat barca cu motor. Nu-i aşa?
BIZARUL: Ba da!
MAMA: Aha! Visăm un vapor şi ne mulţumim cu o barcă.
BIZARUL: Nu ţi-am spus eu că adulţii sunt oameni imposibili? Lasă, o să avem şi vapor. Un vapor uriaş, splendid. De-al dracului, şi tot o să facem rost de unul!
MAMA *(realistă):* Din cătunul ăsta nu porneşte niciun fel de vapor.
FATA *(insistând):* Vom merge noi acolo de unde pornesc. *(Către Bizar.)* Nu-i aşa?
MAMA: Parcă viata te lasă... Să fii mereu acolo de unde pornesc trenuri, avioane, rachete interplanetare... În generali, realitatea e mult sub ceea ce-ţi închipui.
BIZARUL: N-o asculta, gândeşte-le la rază!
MAMA: Ce rază? Nu te amesteca în educaţia copilului.
BIZARUL: Care copil? Fata asta e mai înţeleaptă ca dumneata. Cu ea, pot discuta în voie până şi despre viaţă şi moarte. Dumneata ce ştii? Decât să-ngâni într-una: nu pot exista vapoare, nu pot exista o seară frumoasă, nimic n-are voie să existe!

MAMA: În orice caz, lucrurile nu stau cum crede domnişoara.

FATA: Îţi acord cinci minute pentru lecţia de morală. Să auzim deci cum stau de fapt lucrurile.

MAMA: Am să-ţi spun. De azi-dimineaţă trăieşti într-o tensiune permanentă cu gândul la... marele dezmăţ de seară. *(Către Bizar.)* S-a schimbat de zece ori, şi-a făcut şase coafuri... Pe urmă, după-masă, nu s-a ocupat deloc de nefericitul ăsta de băiat. La ea, de altfel, e un obicei mai vechi.

FATA: Mamă, te rog!

MAMA: Cum îşi găsea un nou prieten, cum îl lăsa baltă pe cel vechi.

FATA: Asta nu-l priveşte pe domnul, mamă!

MAMA *(nervoasă):* Băiatul ăsta, săracu', s-a îndrăgostit până peste urechi.

FATA: E îngrozitor ce spui, mamă. Taci odată!

MAMA: în filme, vede o sumedenie de pornografii, dar cum vine vorba de dragoste, se inhibă brusc. *(Către tată.)* Ştii tu ce urme lasă o dragoste neîmpărtăşită?

FATA: De unde ştii tu că nu e împărtăşită?! *(Pleacă izbucnind în lacrimi.)*

BIZARUL *(furios):* Cum poţi să fii atât de lipsită de tact? Ştii prea bine cum aştepta seara asta... O astfel de stare trebuia cruţată şi onorată.

MAMA: Şi eu am aşteptat multe-n viaţă şi cine mi-a onorat răbdarea? Nimic nu mi-a răsplătit aşteptarea.

BIZARUL: Şi acum ce vrei? Să nu le reuşească nici altora?

MAMA: Te rog să nu-mi zăpăceşti lata. Nu dumneata te-ai chinuit s-o educi, s-o faci om. Om integru, cu picioarele pe pământ, care ştie că omul e om şi nu... rază! Şi aşa e destul de exaltată.

BIZARUL: Dumneata eşti anormală! Să ştii că te dau în judecată. Îţi iau fata şi o adoptez.

MAMA: N-ai decât! Halal tată vitreg! Şi acum. Unde te duci iar?

BIZARUL *(solemn)*: Mă duc să mă prefac în apă.

FATA *(vine, scoasă din fire):* Îţi mulţumesc, mamă! Îţi mulţumesc că ne-ai făcut de râs în faţa Bizarului şi pe mine. Şi, pe Băiat. Ai discutat de faţă cu el despre inhibiţiile mele şi despre sentimentele lui cele mai intime. Mersi.

MAMA: Lasă-mă în pace. N-am venit aici să mă enervez, am venit să mă odihnesc.

FATA: Tu ştiai perfect că azi am fost foarte, foarte, foarte fericită. Şi tu...

MAMA: Omul ăsta ţi-a sucit capul cu... „hai să trăim”, cu „viaţa care ţine numai o zi”, cu... cu hedonismul lui deşănţat. Nu vezi că e un aiurit, un aventurier, un escroc?

FATA: Un escroc... E un tip formidabil şi... n-ai observat? Seamănă leit cu Belmondo.

MAMA: Seamănă cu un năuc, cu un ţicnit, cu asta seamănă! Oameni ca el trăiesc ca să-ţi ascundă realitatea. Eu te-am crescut ca să...

FATA: Ba nu m-ai crescut deloc. Dimineaţa te duci la redacţie, la cotidiene, la săptămânale. La bilunare şi la anuale. Tot profilul meu moral şi cultural eu mi l-am desenat.

MAMA: Eşti grozavă, n-am ce zice! în sfârşit, am venit aici să mă destind...

FATA: Ai venit să-mi strici sărbătoarea.

MAMA: Şi mă rog, ce sărbătoare e azi?

FATA: Ah, nu mai ţii minte? Azi urma să ne ia barca cu motor, să mergem la restaurant şi pe urmă la bar. El a spus-o...

MAMA: El, cu e mare?

FATA: Bizarul, doctorul, căpitanul, cel cu „hai să trăim”!

MAMA: Bine, bine,. Gata! Nu s-a întâmplat nimic. Linişteşte-te. Sunt doar obosită, asta-i tot. Iar tu, de azi-dimineaţă, parcă nu eşti în toate minţile.

FATA: Nu-i un motiv să mă faci de... inhibată şi pe Băiat

de… îndrăgostit, faţă de un străin.
MAMA: Ai dreptate. Hai, calmează-te, Ai dreptate, nu trebuia… dar ştii, m-ar durea realmente ca Băiatul să sufere de pe urma acestei iubiri efemere… de o vară.
FATA: Exagerezi, mamă. Azi nu mai e ca pe vremea ta. Băieţii şi fetele se îndrăgostesc de mai multe ori.
MAMA: Ni s-a mai întâmplat şi nouă, din când în când.
FATA: Deşi e mai frumos să iubeşti numai o dată, nu-i aşa?
MAMA: Se poate iubi şi numai o data, dar asta e cu totul altceva. Mai bine să tăcem *şi* să ne bucurăm de ultimele raze. Nu vezi ce suav apune soarele?
FATA *(încă supărată):* De ce faci descrieri siropoase?
MAMA: Bravo, poate că ai să mă-nveţi şi cum să scriu?!
FATA: Acum nu scriai, vorbeai.
MAMA: Aşa e. Nici să vorbesc nu mai ştiu. Sunt bună de aruncat la coş. Voi, voi le ştiţi pe toate! Voi sunteţi la curent cu tainele cosmosului. Pentru voi, filosofia nu mai are niciun haz! Matematica se-nvârteşte-n cerc. Hemingway, e un taur bătrân! Newton, un măr stricat!
FATA: Nu el, teoriile lui sunt în pericol!
MAMA: Nu mă interesează. Eu nu pe el trebuie să-l salvez, ci pe tine. Şi după părerea mea, tu… *tu* eşti în pericol!
FATA: Dar ce fac? Duc o viaţă imorala?
MAMA: Mai rău, trăieşti ca o fată bătrână, ca un „bas bleu”, eşti snoabă… N-ai decât! Clădeşte castele pe nisip.
FATA: Castelele pe nisip sunt monopolul generaţiei voastre. Hai, nu te supăra. Vii? Deci, plecăm totuşi! Nu-i aşa, mamă?
MAMA: Mergem, mergem. De fapt, mi s-a urât şi mie aici în sălbăticie.
PROFESORUL *(intră cu Mătuşica):* Se apropie o furtună.
FATA: Furtunăăă?! Nu se poate.
MAMA: Şi ea oare, de dimineaţă, aşteaptă această seară.
PROFESORUL: Vă rog, fiţi atenţi cum se adună pescăruşii.

MĂTUŞICA: Vara nu e numai soare.
FATA: Aţi uitat? Astă-seară ieşim în lume. Am comandat o barcă cu motor.
PROFESORUL: Dar nu-i nicio grabă, mai avem zece zile.
FATA: Dacă... dacă se ratează seara asta, n-am să supravieţuiesc.
PROFESORUL: Vai de mine, fetiţa mea, ce vorbe sunt astea? Să iau un exemplu: insecta a cărei viaţa sunt chemat să o cercetez, trăieşte doar câteva ore. Şi totuşi, nu o dată se-ntâmplă să se nască într-o zi cu ploaie!
FATA: Ah, vă referiţi la efemeră! Mă rog. Eu vorbeam despre ploaie. Nu-i aşa că nu vine?
BIZARUL *(intră):* Exclus! Când fac eu un program, cum ar putea să plouă? Toată lumea e gata? Putem pleca?
MĂTUŞICA: Vă mulţumesc pentru invitaţie, dar nu pot merge. Am pregătit peştişorii pentru sardele. Trebuie să-i pun la fiert.
BĂIATUL *(intră):* Sper că n-am întârziat.
MAMA: Ce eleganţă! Nu te recunosc!
BĂIATUL: A, dacă mi-aţi vedea ţoalele mele de „Prince de Galles”! Când plecăm?
FATA *(agitată):* Peste câteva minute. Mamă, eşti gata? Pentru numele lui Dumnezeu, grăbeşte-te odată!
MĂTUŞICA: Numai să nu se strice vremea. Reumatismele mele nu prevestesc nimic bun.
BIZARUL: N-o asculta.
FATA *(înseninată):* Mergem la muzeu şi la acvariu.
BIZARUL: întocmai. De acolo la restaurant, apoi la bar.
FATA: Fantastic, nu-i aşa?
MAMA *(către Bizar):* Te rog, fii lucid măcar o dată. Uite cum s-a înnourat!
BIZARUL: Iar la miezul nopţii, dăm o fugă la «mare şi facem o baie, pe clar de; lună.
FATA: Vai, o să fie mult mai colosal decât în Florida sau la Acapulco!

BIZARUL: Şi de acolo, înapoi la bar!
FATA: Ce bun eşti cu mine!
BIZARUL: Şi asta nu e tot: urmează petrecere până-n zori.
BĂIATUL *(gelos):* Cum o să mai facem plajă a doua zi dacă toată noaptea ne facem de cap?
BIZARUL: Cu capul mahmur!
FATA: O să fie divin!
BĂIATUL: Ba n-o să fie nimic. Vine furtuna! *(Marea începe să se agite*, *se iscă vânt.)*
FATA: Ce se-ntâmplă?
BĂIATUL: În ca*z* de furtună, nu vine barca. Resemnează-te. O barcă cu motor are o capacitate prea mică.
FATA: Ca şi tine... *(Către Bizar.)* Nu-i aşa că o să vină barca?
BIZARUL *(nesigur):* Dacă nu, mergem cu autostopul.
MAMA *(enervată):* Cum îţi închipui că o să stau în. Rochie de seară şi pantofi cu tocuri, la marginea şoselei, să aştept o maşină! *(Cu scârbă.)* Autostop! Nu vezi ce nori sunt? Nici nu mă gândesc.
BIZARUL: Poate că furtuna trece repede. Dumnezeu iubeşte puştoaicele.
FATA: Ce facem, mamă? Nu te pre găteşti?
MAMA: Lasă că mergem altă dată. Fii şi *tu* mai... mai adultă.
FATA: Nu vreau să fiu adultă, vreau să merg cu barca... *(Înţelegând.)* S-a sfârşit, totul s-a sfârşit... *(Plânge)* MAMA *(către Bizar):* Ti-am spus că fata asta nu e normală... Şi ce daca nu mergem astăzi? Mai e timp! Nu i nicio tragedie.
FATA: Ba da, e o tragedie. O tragedie cumplită. Hai, mamă, te rog, decide tu.
MAMA: Am hotărât: nu mergem. Fii rezonabilă. Nu vezi că vine ploaia?
FATA: Nu poate veni. Nu poate veni, doar mi-am pus fusta plisată!
BIZARUL: Bine, atunci cine vine, vine: cine nu, rămâne!

(Ploaia începe; devine torenţială. Toţi se refugiază, pe pridvor, sub acoperiş.)

MAMA: Dumneata ai înnebunit? Cum o s-o pornim pe o vreme ca asta?

FATA *(către Băiat):* Ai auzit: cine vine, vine: cine nu, rămâne.

BĂIATUL: Mersi, am înţeles aluzia. Pe mine excursia asta nu mă mai interesează. Absolut deloc.

FATA: Într-un cuvânt, ţie ţi-e indiferent dacă mergem ori ba?

BĂIATUL: Mie de multă vreme mi-e totul indiferent. *(Pleacă în fugă.)*

BIZARUL: Mie nu. Nu îngădui nimănui să-i strice Fetei petrecerea. Să nu ne aşteptaţi! *(Fetei.)* Vei avea de toate: muzeu, acvariu, restaurant, bar, tonomat, orchestră, dans, baie la miezul nopţii! Plecăm numai noi doi. Vrei? Nu fi tristă, fetiţo, o să răsturnăm lumea, pe cuvântul meu! *(O târăşte după el; Fata, descumpănită, îl urmează.)*

Întuneric total.

(Când se luminează, acelaşi decor. Mama se plimbă agitată, în sus şi-n jos. Sa luminează de ziuă; răsare soarele, apune luna.)

MĂTUŞICA *(iese din cameră):* Vai, doamnă dragă, toată noaptea n-ai închis ochii.

MAMA: Da’ de unde, m-am sculat doar să văd răsăritul.

MĂTUŞICA: Mie mi-o spui? Nu te am auzit eu toată noaptea plimbându-te în sus şi-n jos pe coridor? Ce eşti aşa de neliniştită? Copila aia e o fată în ţoală firea.

MAMA *(subit înduioşată):* Săptămâna viitoare împlineşte cincisprezece ani.

MĂTUŞICA: Dacă îmi este permis, sunt doar o femeie simplă, dumneata, ştiu, eşti dintre... Cum le zice? muncitori, ţărani... şi cum îi zice la al treilea? intelectuali. Da, intelectuali. Asta e. Dar mă pricep şi eu; cu copiii, aşa stau lucrurile: ori reuşeşti să le dai o bază morală de la început, una care să ţină toată viaţa, ori... dacă te nelinişteşti de la o zi la alta, înseamnă că... s-a dus dracului toată educaţia.

MAMA: Nu la asta mă gândeam.

MĂTUŞICA: Dar la ce? De ce se nelinişteşte o mamă în zilele noastre*?*

(Pleacă. Se întorc Fata şi Bizarul. Sunt discret piliţi. Mama nu apucă să intre în odaie şi se ascunde.)

FATA: Şi crezi că pentru un tânăr, o iubire neîmpărtăşită este, realmente, o catastrofă?

BIZARUL: Nici unui bărbat adult nu-i prea prieşte asta.

FATA: Dar în dragoste concesiile sunt necesare sau dăunătoare?

BIZARUL: Concesiile sunt necesare. Dăunătoare sunt compromisurile.

FATA: Păcat că în zilele noastre nu există iubiri mortale.

BIZARUL: De ce predilecţia asta pentru termenii totali? în ce-l priveşte pe Băiat, poartă-te frumos cu el.

FATA: Să-l mint?

BIZARUL: Asta în niciun caz. Caută şi tu o soluţie acceptabilă, fă-i o vară frumoasă.

FATA *(lovită):* Dumneata îmi ceri asta?... Dumneata, mie?

BIZARUL *(surprins*, *jenat):* Dar... dar ce altceva ar putea să-ţi ceară un... un... *(A găsit cuvintele.)* Tu nu vezi că am chelie? *(Pauză.)* Uite, de-abia mijeşte de ziuă şi te. Şi sufoci de căldură.

FATA: Mie mi-e de-a dreptul frig. Dârdâi.

BIZARUL: Cred că e timpul să mergem la culcare!

MAMA *(de parcă ar fi ieşit acum din casă):* Ah! Vagabonzii

noştri.

BIZARUL: Ia-ţi fata, ţi-am readus-o integră.

MAMA: Nu mi-a fost teamă de integritatea ei, ci pentru iluziile ei.

— CORTINA —

Tabloul 2

Scena este aceeaşi ca în tabloul precedent. Mama, febrilă, se pregăteşte să plece în oraş. Are o coafură nouă. Fata, apatică, deziluzionată, asistă la pregătiri. Apune soarele, răsare luna.

MAMA *(ţinând cu o mână capătul rochiei, cu alta un ac şi aţă):* Dar zău, prea mi-ai scurtat rochia. Îţi baţi joc de mine.
FATA: Te prinde foarte bine.
MAMA: Totuşi, dau drumul la tiv, nu se cade... mini.
FATA: Ba se cade, dar fă cum vrei.
MAMA: Ce ai, pari tristă?
FATA: Doar obosită.
MAMA: De alaltăieri ai tot dormit... De aproape două zile.
FATA: Şi iaca, sunt totuşi obosită.
MAMA: De cum ai pus capul pe perna, ai adormit buştean şi nu mi-ai povestit nimic: unde aţi fost, ce aţi făcut?
FATA: Nimic interesant.
MAMA: Cum aşa... Nici nu mi-ai observat coafura.
FATA: Ba da, am observat-o... îţi vine minunat. Ce copilăroasă eşti, cum aştepţi seara asta...
MAMA *(realmente copilăroasă):* Da... promite. Să fie o seară încântătoare... Şi avem un program bogat... întâi mergem în oraş, la muzeu, la acvariu, de acolo la restaurant, la bar...
FATA *(cinică):* Şi-n zori, barca cu pânze. Ştiu totul pe de rost.
MAMA: Da... barca...
FATA: O barcă cu pânze nu e un vapor!

MAMA: O să mergem şi cu vaporul. Bizarul a promis să...
FATA: Multe mai promite el. E un năuc. Un ţicnit. Oameni ca el trăiesc pentru a-ţi ascunde realitatea.
MAMA: De unde ştii tu care e realitatea?
FATA: Realitatea e că sunt frântă de oboseală. N-am chef de nimic.
MAMA: Să-ţi fac o cafea?
FATA: Nu. Sunt intoxicată de cofeină.
MAMA: Eşti complet mahmură. Uite-te-n oglindă. Şi ce-i cu cocul ăla în capul tău?
FATA: În zori, în bancă, mi-a desfăcut tot părul...
MAMA *(o întrerupe, speriată)*: Cine?
FATA: Vântul.
MAMA: Aha!
FATA: Ce faci?
MAMA: Îmi fac coc. Aşa e prea neserios. Nu ţi se pare? Ei... nu-mi povesteşti nimic? Unde-aţi fost? Ce-aţi văzut?
FATA: Nimic interesant, marnă, crede-mă. Nimic interesant.
MAMA *(îşi aranjează părul mai sobru):* E bine aşa?
FATA: Da.
MAMA: Cum adică, nimic interesant? Povesteşte-mi ceva. Vă aştept toată noaptea şi n-am nici măcar bucuria de a te auzi povestind, în felul tău, repezit şi exaltat: am fost aici, am fost dincolo, mi s-a întâmplat ceva, şi altceva, şi încă ceva. Altă dată, într-un simplu drum până la debit, şi ţi se întâmplau atâtea că ar fi încăput într-un roman-fluvial.
FATA: Nu mă chinui, mamă. De data asta, crede-mă, nu mi s-a întâmplat nimic... Ia-ţi un fular cald sau o jachetă, nu poţi să pleci aşa. Dimineaţa e foarte frig.
MAMA: Şi cum e barca cu pânze? Crea că e formidabilă! *(Copilăros,)* Să ştii că n-am fost niciodată cu aşa ceva. Vezi, de fapt, dintre noi două, tu eşti mai în vârstă: ai trăit lucruri pe care eu încă nu le-am apucat.

FATA: Nici nu ştii ce mare adevăr spui. Am trăit atâtea lucruri…

MAMA: Ca, de exemplu?… Şi e frumos cu barca în zori?

FATA: Foarte frumos. Când s-au ivit zorile, marea era galbenă, galbenă…

MAMA: Îmi place când povesteşti. Spune mai departe. Ai observat că, în ultima vreme, mă sprijin de tine ca şi când eu aş fi fiica ta? Zici că marea era galbenă… *(Cu nostalgie.)* Cum, chiar galbenă de-a binelea?

FATA *(rece):* Da, galbenă. *(Pânză.)* Şi atunci Bizarul s-a scufundat în apa şi nu a mai vrut să iasă la lumină şi nu mai ieşea.

MAMA *(indiferentă):* Dar până la urma a apărut! Asta-i principalul. Dă-mi, te rog, fierul de călcat. Am să desfac tivul. Nu vreau să mă fac de râs. Şi la bar, cum a fost la bar? Unii spun că e minunat. Un program excelent, o orchestră clasa întâi. Atmosferă şi voie bună…

FATA: Da, e frumos la bar. Dar… „atmosferă”? N-am observat.

MAMA: În definitiv, ce ai observat?

FATA: Că a venit la masa noastră un marinar italian, beat turtă, şi m-a invitat la dans.

MAMA: Şi Bizarul ţi-a dat voie?

FATA *(cu amărăciune):* De ce sa nu-mi fi dat voie? Iar ăla, cum îţi spuneam, era beat turtă şi-mi sufla în obraz. Şi ţopăiam acolo pe parchet amândoi, şi lumea râdea.

MAMA: Şi asta a fost tot barul?

FATA: Cam aşa. Dar nu te-ntrista, mamă. Poate tu ai să petreci mai bine, mai ales dacă crezi în asta, dacă speri. Ai să petreci bine.

MAMA: De ce „eu”? De ce nu „noi*? Doar mergem împreună, sau nu? *(Mereu preocupată.)* Dar baia pe clar de lună? *(Imaginându-şi-o.)* A fost o feerie, nu-i aşa?

FATA: N-am făcut nicio baie, mamă. Era furtună. Deşi Bizarul mi-a promis s-o potolească.

MAMA: Ţi-a promis? Şi n-a reuşit? Dacă nu ştie nici măcar să potolească o mare, atunci ce ştie?
FATA: Să facă escrocherii, să-ţi promită vapoare. Să mintă că nu călătoreşti cu autobuzul, ci cu Carul Mare.
MAMA *(admirativ):* Minte frumos Bizarul.
FATA: Sper că acasă nu vom mai întreţine relaţii cu el. E numai o prietenie trecătoare, de vacanţă.
MAMA: Despre ce vorbeşti?
FATA: Despre relaţiile mele cu Bizarul.
MAMA: Aha! *(Pauză lungă.)*
FATA: Nu-ţi dai drumul la tiv, mama?
MAMA: Nu.
FATA: Laşi rochia mini?
MAMA: Nu.
FATA: Atunci?
MAMA: Nu mă mai duc nicăieri.
FATA: De ce? Te-ai îmbrăcat atât de frumos!
MAMA: Stăm acasă, şi gata.
FATA: De ce, mamă?
MAMA: Fiindcă tu eşti obosită moartă, şi... pentru că, în starea în care eşti, nu se poate pleca cu tine.
FATA: Fără mine nu se poate?
MAMA: Nu. De altfel, mi-a trecut şi pofta.
FATA: Lasă copilăriile. Dacă vrei, în două minute sunt gata. Doar nu vreau să-ţi stric cheful.
MAMA: Ce bună eşti cu mine! *(O îmbrăţişează*; *amândouă pleacă în cameră.)*
PROFESORUL *(vine cu Mătuşica; aduc un coş mare cu cartofi):* Timp de treizeci de ani am trăit împreună. În acest timp, s-a mai întâmplat din când în când, firește, să mai avem discuţii. Dar furtunile veneau şi treceau ca şi aici. Vreau să subliniez că, şi din vara asta, o sa reţin doar pescăruşii. Aşa sunt eu, mă impresionează numai frumosul.
MĂTUŞICA: Eu, ce-i drept, am să-mi amintesc şi de muşte.
PROFESORUL: Când ne-am cunoscut, ea era încă la liceu,

iar eu un student pârlit. Mă înscriam când la o facultate, când la alta. Îmi căutam drumul. Au trecut ani până am optat pentru ştiinţele naturale. Aşa sunt eu, lent din fire.

MĂTUŞICA: Am observat, *(Îi face semn să cojească mai repede cartofii.)*

PROFESORUL: Dumneata ştii că pe vremea mea nu era uşor să fii student. Mansarde igrasioase, salam cu pâine…

MĂTUŞICA: Şi pe urmă?…

PROFESORUL: Pe urmă? A venit primul război mondial, viaţa de soldat… frontul… refugierea… Puţintel prizonierat de război… iar pe urmă mizeria. În ’28 m-am însurat. *(Pauză lungă.)* Ştii. Draga mea, soţia mea a fost o femeie ca pâinea caldă, numai că ţinea prea mult la bani, dumnezeu s-o ierte. Avea ideea fixă *(râde înfundat),* cum s-ar zice azi, un fel de hobby, cum că noi nu putem locui cu chirie, trebuie să avem casa noastră. Pentru că eu sunt cineva!

MĂTUŞICA *(cojind cu zel cartofii):* Şi mai departe?

PROFESORUL: Mai departe?… Cum eram eu nedescurcăreţ, mi-au trebuit douăzeci de ani până am avut casa mea. Mi-am vândut talentul, ce mai încoace-ncolo.

MĂTUŞICA: Şi apoi?

PROFESORUL: Casa era frumuşica, trei camere, confort, o grădină mica, ţi-era mai mare dragul.

MĂTUŞICA: Şi până la urmă ce s-a ales din casă?

PROFESORUL: Bombardamentul… Şi, când să ne refacem din nou, tocmai atunci…

MĂTUŞICA: Bineînţeles, moare dumneaei.

PROFESORUL: Toate astea sunt atât de triste şi de banale, încât se pot prevedea.

MĂTUŞICA: Mereu aşteptăm ceva, dar nimic nu vine da timp… nimeni nu vine la timp… şi când vine… e târziu.

PROFESORUL: Eu totuşi parcă mai aştept.

MĂTUŞICA: Ce aştepţi?

PROFESORUL: Vorba poetului: „Un cântec încăpător — precum — foşnirea mătăsoasă a mărilor cu sare”. Încă de pe când eram student, eram preocupat de. Marea mea temă: efemera. Dar n-am apucat nici până azi să-mi scriu opera. Poate de acum încolo.

MĂTUŞICA: Să-ţi ajute dumnezeu.

MAMA *(intră din nou, elegantă, însoţită de Fată):* Ce se întâmplă? Nu sunteţi gata? Plecăm.

PROFESORUL: Unde plecăm?

MAMA: În oraş, la muzeu, la acvariu, la restaurant. Baie pe clar de lună, pe urmă bar, şi-n zori, barcă cu pânze.

PROFESORUL: E un program cam excesiv pentru mine.

MĂTUŞICA: Iar eu am de spălat. Am un morman de rufe. Duceţi-vă voi, nu vă sinchisişi de noi, drăguţă.

PROFESORUL: Pe mine, vă rog să mă scuzaţi, trebuie să mă retrag. Nu mă simt prea bine. *(Iese.)*

MĂTUŞICA: Acum iar o să se necăjească toată noaptea cu manuscrisele şi pe urmă o să-l doară inima. E cam şubred bătrânul. *(Fetei.)* Dar tu? Ai dormit două zile şi acum îţi arde din nou de petrecere?

FATA: Mama mă ia cu forţa.

MĂTUŞICA: Şi ia zi, cum a fost alaltăieri?

FATA: Am petrecut ce-am petrecut, şi spre ziuă m-am întristat.

MĂTUŞICA: Îmi pare rău. I-am spus maică-ti: n-a venit momentul să te-ntristezi spre ziuă. *(Pleacă.)*

MAMA: Ce bine că Bizarul nu a sosit încă! Voiam să-ţi explic ceva.

FATA: Referitor la ce?

MAMA: Referitor la el. Nu ştiu cum să-ncep.

FATA: Începe. Restul vine de la sine.

MAMA: Voiam să-ţi spun... dar în fond, ce importanţă are... Să lăsăm pe altă dată.

FATA: Nu. Acum, dacă ai început...

MAMA: Voiam să spun că Bizarul, Bizarul... *(Subit.)* Tu nu

vezi că are chelie?

FATA *(crispată):* Asta ştiam şi eu.

MAMA: Foarte bine. Să nu uiţi asta. Femeile nu au voie să sară etapele, cum să spun…

FATA *(tot crispată):* De acord.

MAMA: Adică, vreau să zic, în niciun caz, o femeie nu poate face avansuri, mă-nţelegi! *(Văzând surpriza Fetei.)* Să-i vorbeşti unui bărbat despre dragostea altui bărbat, fie el şi un puşti, sună ca un fel de provocare. Înţelegi?

FATA *(cu o grimasă de dezgust):* Mamă. Tu ai tras cu urechea. Ce ruşine! Ce înjositor! *(Vrea să fugă*, *dar apare Bizarul şi o prinde de mână.)*

BIZARUL: Hop! Unde fugi? Maşina ne aşteaptă de zece minute în fata cârciumii.

FATA: Eu… eu n-am să pot merge cu voi.

BIZARUL *(Marnei, imitând-o pe Fată):* De ce „ea… ea” nu poate veni?

MAMA: Pentru că nici eu nu mă duc!

BIZARUL: Spune, dumneata umbli cu prefabricate? *(Fetei.)* Unde ţi-e cavalerul?

BĂIATUL *(intră într-un suflet; are la el am buchet de flori):* Aici sunt! *(Vrea să facă pe grozavul.)* Mi s-a rupt lama de ras… De-aia am întârziat.

FATA: Eu nu mă duc nicăieri.

BIZARUL: Lasă prostiile.

FATA: Nu dumitale îţi spuneam, ci *(accentuat)* cavalerului meu.

BIZARUL: Atunci, n-ai decât să rămâi. Nu voi îngădui nimănui să strice cheful Mamei. Uite ce frumos s-a îmbrăcat. În definitiv, avem un program încărcat: întâi în oraş, la acvariu, la muzeu, apoi baie pe dar de lună, bar…

FATA: Şi pe urmă, cu barca. Ştiu totul pe de rost. Nu Mama, ci dumneata ai programe prefabricate.

BIZARUL *(sincer întristat):* Ce vină am eu dacă atâtea

sunt bucuriile pe care ni le rezervă vara. Haidem!

BĂIATUL *(Fetei):* Dar... Rămân cu tine dacă vrei.

FATA: Vreau!

MAMA *(descumpănită, Fetei):* Atunci, noi ce facem?...

FATA: Vă duceţi. Pe cuvânt de onoare, sunt obosită. Avea dreptate Mătuşica. Prea ar fi s-o ţin lanţ. Şi alaltăieri, şi astăzi... Eu sunt încă o adolescentă în dezvoltare. Chefurile astea mă obosesc îşi mă distrug. Ţie, o să-ţi prindă bine, mamă. Zău, du-te, te rog. Nu mă supăr. Dimpotrivă. Te implor, du-te... pleacă odată. *(Către Bizar.)* Ia-o, te rog.

MAMA: Într-adevăr? Să mă duc? Şi nu te superi?

FATA: Nu! Pe cuvânt de onoare. Mă bucur că te distrezi şi tu în aceste... zile trecătoare ale verii.

BIZARUL *(Mamei):* Ascultă, dacă nici frumoasa expresie „zilele trecătoare" nu te convinge, n-ai decât să stai acasă. Ce-i cu tot teatrul ăsta? Poate te consideri şi dumneata o adolescentă în plină dezvoltare? Eşti gata dezvoltată. Ţi-o spun eu. Să mergem odată. De altfel, ţi-a dat voie să pleci, eu ţi-am dat voie să vii cu mine, ce mai aşteptaţi? Hai, maşina e şi ea „trecătoare".

(O târăşte după el, exact ca pe Fată în tabloid anterior.)

MAMA: Ne întoarcem devreme.

BIZARUL: Nici gând. Înainte de zori, să nu ne aşteptaţi. *(Mamei.)* Las-o în sfârşit să rămână între patru ochi cu Băiatul.

MAMA: Sunt cam îngrijorată.

BIZARUL: Pentru Băiat? Şi eu! *(Pleacă amândoi; pauză.)*

FATA *(într-un târziu)*: Îţi mulţumesc că ai fost solidar cu mine. N-am să uit asta.

BĂIATUL *(emoţionat):* Aceste cuvinte ale tale mă fac fericit... *(Revine la tonul normal.)* Şi de fapt, nu regret că n-am plecat. Nici nu te-am văzut bine de-atunci. Cum aţi petrecut? Am impresia că nu prea grozav, de

vreme ce ţi-a pierit pofta.

FATA: Ba nu, a fost foarte... hazos. Am petrecut până la leşin.

BĂIATUL *(se aşază pe trepte)*: Povesteşte!

FATA: Dar nu mă-ntrerupi! Deci, unde eram? Da... Întâi am pornit spre oraş.

BĂIATUL: Cu autostopul?

FATA: Cu autostopul.

BĂIATUL: Pe furtună?

FATA: Dacă mă-ntrerupi, nu-ţi mai povestesc nimic. A fost fantastic. Maşina gonea pe malul mării, şi marea era furioasă. Blestema, înjura, şi-şi schimba culorile... Mai întâi s-a făcut vânătă, apoi roşie... Şi era o ceaţă! Pur şi simplu te apuca groaza. Când am ajuns, eram morţi obosiţi...

BĂIATUL: Din cauza călătoriei cu maşina?

FATA: Absolut... A fost ceva de groază. Dacă ai fi văzut cum arunca furtuna Trabantul, încoace şi-ncolo!... Deci, cum ţi-am spus, ajungem, dăm peste cap un whisky, fireşte, într-un restaurant de clasa întâi. Numai cristal... marmoră... oglinzi... Şi ce să vezi, se apropie de masa noastră un splendid căpitan de marină. Un italian. Nu, n-a fost aşa! Asta s-a-ntâmplat mai pe urmă, la bar... O să revin la acest episod. Unde rămăsesem?

BĂIATUL: La restaurant.

FATA: Exact. Deci, cum îţi spun... ieşim din restaurant, mai era o oră până se deschidea barul... Şi, atunci, am luat un autobuz, ştii tu, autobuzul acela deschis... Şi-mi flutura părul în vânt, râdeam, râdeam... E de speriat cât am putut să râd... Şi când am coborât, ne-am aruncat direct în marea furtunoasă.

BĂIATUL *(suprasolicitat de atâtea întâmplări):* În marea furtunoasă? Nu la bar?

FATA: Ba da, la bar fusesem înainte. Am petrecut colosal. Dar dacă mă întrerupi într-una, îmi pierd firul. Unde rămăsesem?

BĂIATUL: La baia în mare.
FATA: Exact. Pe clar de lună. Ca la Acapulco, ba şi mai şi.
BĂIATUL *(ironic):* Şi Bizarul îţi cânta din chitară?
FATA: Dacă mă iei peste picior, nu-ţi mai spun nimic.
BĂIATUL: Bine... bine, nu te supăra.
FATA: Unde rămăsesem?
BĂIATUL: Baia, pe clar de lună.
FATA: Da. Şi după aia, înapoi la bar. Că ieşisem de acolo fix la miezul nopţii ca să facem baie. Şi, ce să vezi, vine la masa noastră un căpitan *(şoptind)* de pe un vas de război! Un splendid căpitan de marină. A venit la masa noastră şi, politicos, m-a invitat la dans. Şi dansa... dansa ca un zeu! Se opriseră toate perechile... şi se uitau la noi...
BĂIATUL: Şi pe urmă?
FATA: Pe urmă? În zori, ne-ara suit în Carul Mare, da, da... în Carul Mare.
BĂIATUL *(sceptic):* Poate în autobuzul 1.
FATA: Şi ce-i cu asta? Ne priveşte! Bizarul şi cu mine, chiar în autobuzul 1, ne simţim ca în Carul Mare.
BĂIATUL *(pierzându-şi cumpătul):* Evident. Mai ales că golanul ăla te ameţea cu vorbe.
FATA: Care golan? Te rog să-ţi masori cuvintele!
BĂIATUL: Aventurierul, ştii tu bine... Şi mai departe? Aţi venit acasă pe jos, nu-i aşa?
FATA: Aş, de unde! Întâi am făcut o plimbare cu barca... Şi abia după aceea am plecat spre casă, şi nu pe jos... „Golanul" mai are el atâţia bani să ia un taxi.
BĂIATUL: Poate a avut. Dar azi pun pariu că a împuşcat câteva raţe sălbatice şi le-a mâncat cu pene cu cot.
FATA: Ei şi? Cu ce e mai brează o raţă domestică, poţi să-mi spui? Şi cu ce eşti mai breaz tu, cu viziunea asta a ta asupra Lumii? — o viziune de... ramolit! Du-te acasă, lasă-mă singură.
BĂIATUL: Dacă vrei tu aşa... *(Porneşte încet cu florile în mină.)*

FATA *(o pufneşte râsul):* Stai! Unde te duci? Florile, nu mi le-ai adus mie?
BĂIATUL: Ţie! *(I le aruncă în obraz.)*
FATA *(emoţionată, adună florile şi-l îmbrăţişează):* Acuma, în fine, ştiu că nu-ţi sunt indiferentă!

(Se aşază amândoi unul lângă altul, pe prag. Fata îşi pane capul pe umerii Băiatului. Întuneric general. Când se luminează, copiii dorm, pe prispă. Apune luna, răsare soarele. În semiobscuritate se zăresc pe mal silueta Mamei şi cea a Bizarului. Mama e discret grizată.)

MAMA: Nu mi-a venit uşor, te rog să mă crezi... dar ţi-am vorbit despre toate acestea ca să-nţelegi şi dumneata decepţia mea...
FATA: Trezeşte-te, au sosit.
MAMA: Nici eu nu mi-aş fi putut închipui că soţul meu mă-nşeală!
FATA *(speriată):* Du-te, du-te... nu pe aici, prin grădina.
BĂIATUL: S-a făcut.

(Pleacă în fugă. Fata se retrage în umbră, vrea să intre în casă, dar nu mai poate fără a fi observată.)

MAMA *(în tot timpul tiradei care urmează, are în mână un pantof pe care şi l-a scos încă de la intrarea în scenă, pentru a scutura din el nisipul. Gesticulează astfel, cu pantoful în mână):* Când am aflat, am vrut să mă mut la mama cu copii cu tot. Am vrut să fiu intransigentă, dar mama zicea că aşa e lumea şi să nu-mi stric căminul, că până la urmă tot pe mine mă vor condamna oamenii... *(Copilăros.)* Şi mai zicea să stau cuminte lângă tatăl copiilor mei... şi iacă aşa...
BIZARUL: Şi dumneata mereu îţi scrii autobiografia... În loc să deschizi un nou capitol...
MAMA: Dacă continui, mă duc acasă. *(Se scoală cu paşi*

nesiguri; Bizarul o aşază pe bancă.)

BIZARUL: De fapt, şi eu voiam să mergem acasă.

MAMA: Şi unde e casa dumitale? *(Sughiţe discret.)*

BIZARUL: În apă, cum ai constatat şi dumneata.

MAMA: Cred că pentru astăzi am băut destul...

BIZARUL: Depinde de cine bea. Dumneata habar n-ai să bei. Băutul îşi are regulile lui.

MAMA: Ştii ce? Măcar o dată, vreau să mă port în afara oricărei reguli... după atâţia ani...

BIZARUL: E o confesiune?

MAMA: Nu mă provoca. M-ai îmbătat dinadins.

BIZARUL *(jignit):* Mă ierţi... poate cu vorbe! De altfel, acum, dumneata voiai să mă provoci să-ţi fac o declaraţie de dragoste. Bine, ţi-o ofer. Iată, nu mi-e ruşine să recunosc că m-am îndrăgostit de... de *(fin)* tine. Ştiu că asta sună prea simplu pentru urechile unei femei savante, care e mândră de stilul ei popart. La vârsta noastră...

MAMA: Stai, despre ce vârsta tot vorbeşti?

BIZARUL: În ce mă priveşte, eu nu am vârstă. Iar tu, tu nu trebuie să-mi faci mărturisiri.

MAMA: Nu-i niciun secret. În primăvară, am împlinit patruzeci.

BIZARUL: Suntem acelaşi contigent. Pe noi mu ne mai recrutează, rămânem la vatră. Ne-am potrivit de minune, la focul aceleiaşi vetre.

MAMA *(cu nostalgie):* Anul ăsta toamna se anunţă devreme, totuşi nu e un motiv să vorbim despre iarnă într-o zi ca asta, plină de soare.

BIZARUL: Dimpotrivă, consider că trebuie să avem grijă de noi, pentru la iarnă.

MAMA: Vorbeşti despre noi, ca despre murături.

BIZARUL: Vrei să strici vraja? Ai un talent deosebit să fii nefericită.

MAMA: Fericire?!... O viaţă-ntreagă am ştiut că fericirea e un substantiv, şi atât.

BIZARUL: La paisprezece ani, era probabil o realitate.
MAMA: Atunci am fost proastă.
BIZARUL: Acuma eşti, când renunţi la plăcerea de a fi iubită.
MAMA *(bâlbâindu-se*): Cum poate avea cineva o viziune asupra lumii atât de... de... erotico... centrică?
BIZARUL: Ştii tu ceva mai adevărat? Vino...
MAMA: Nu mă duc.
BIZARUL: Dacă vrei, putem să legalizăm totul. Dacă n-aş fi aşa un pierde-vară, zău că ţi-aş cere mâna.
MAMA: Frumos tată vitreg aş mai aduce în casă.
BIZARUL: Har domnului că în fine mă găseşti frumos.
MAMA: Cu mutra dumitale de satir?
BIZARUL: Acum, mutrele acestea încrâncenate sunt la modă.
MAMA: Nu mutra dumitale mă încurcă... Ci dorul ăsta nesăţios de bucurii, sloganul „viaţa e o singură zi”...
BIZARUL: Şi chiar crezi că e compusă din foarte multe?
MAMA: Şi dacă nu e, ce să-i faci? Să fugim la Rio? Să prindem carnavalul?
BIZARUL: De ce nu? Dacă m-ai asculta, am porni-o.
MAMA: Ia spune, nu găseşti că ai o pubertate prelungită*?*
BIZARUL: Ar fi frumos să fie aşa. *(O îmbrăţişează.)*
MAMA: Şi dacă apare Fata?
BIZARUL *(în timp ce o sărută):* Nu cobi... *(Fata vrea să intre şi, fără voia ei, face gălăgie.)*
BIZARUL: Ne-ai deocheat! A apărut. *(Se desprinde din îmbrăţişare.)* Noapte bună... somn uşor...
MAMA *(speriată):* De când eşti aici?
FATA *(speriată şi ea):* Din momentul acesta, mamă.
MAMA: Ţi-am spus doar că venim spre dimineaţă.
FATA: Ba nu, ai spus că veniţi devreme. Dar n-are importanţă. Crede-mă! Eu, oricum, mă bucur că vara ţi-a adus puţină bucurie.
MAMA *(imitând-o):* Tu, tu ai tras cu urechea! Ce ruşine!... Ce înjositor!...

FATA: Nu-i nicio ruşine, mamă. Eşti încă atât de tânără şi frumoasă. Şi, tu n-ai provocat lucrurile, ele au venit spre tine... Ce viaţă ai avut! Să creşti doi copii fără tată, să suporţi umilinţe, fără niciun sprijin, să munceşti pentru noi. Nici n-ai apucat să trăieşti. *(Subit.)* Vrei să mă prefac că am o insolaţie şi să plec acasă? Vrei, mamă?

MAMA: Cum aşa, să te prefaci că ai o insolaţie! Am impresia că ai făcut-o realmente!

FATA: Nu e mai bine să mă duc acasă? Zău că nu mă supăr. Şi aşa, sunt grozav de obosită. M-a obosit... vara.

MAMA *(îi pune braţul pe umăr, se aşază cu ca pe trepte):* Ştii ce, fata mea? Ia hai să plecăm noi de aici. Noi două, numai noi. Aşa cum am vrut, de la început. Ce părere ai?

FATA: Crezi, mamă? Sincer, vrei tu asta?

MAMA: Cum aş putea să fiu nesinceră, cu tine, în clipa de faţă? Cu... fata mea, adulta mea fetiţă... Hai să mergem noi două în altă parte! *(Cu falsă voioşie.)* Am dormit destul, m-am odihnit, acum vreau să petrecem. *(Aproape strigând.)* Mai avem patru zile!

FATA: Să plecăm, mamă, dacă vrei tu. Poate că nu-ţi prieşte aici. Tu nu eşti nici bătrână ca Profesorul, nici nu ţii dietă ca Mătuşica. Şi ai atâtea rochii frumoase, aici nici n-ai unde să le îmbraci. Hai să mergem într-un doc strălucitor, mamă, unde să poţi străluci şi tu în această scurtă, foarte scurtă vară!

MAMA: Da... da, să plecăm cât mai repede. *(Pauză lungă.)*

FATA: Dacă spui că întâmplarea cu Bizarul nu e un amor... atunci nu eşti sinceră cu mine, mamă!

MAMA: Şi totuşi nu e un amor. Ăsta-i adevărul.

FATA: Atunci, ce e cu Bizarul?

MAMA: Bizarul?!... Bizarul e vara!

Stau amândouă pe trepte, foarte singuratice, în timp ce

se lasă

— CORTINA —

ACTUL III

Tabloul 1

Scena reprezintă o terasă cu treptele ducând spre mare. Mama şi Fata stau amândouă la o masă. Se înserează. Apune soarele. Răsare luna.

MAMA: Cum te simţi aici?
FATA: În orice caz, e mai plăcut într-un hotel de lux decât în camerele acelea pline de muşte.
MAMA: Vezi, prostuţo! încă nu s-a terminat vara. Putem s-o luăm de la început, aşa cum ne-am dorit.
FATA: Nu mai ştiu ce ne-am dorit. Dar, de fapt, mi-e indiferent. Mai avem patru zile.
MAMA: Mulţi nu apucă să stea nici măcar patru zile la mare.
FATA *(cu nostalgie):* Marea? În definitiv, mare era şi *acolo.*
MAMA: în schimb, de aici, pleacă vapoare!
FATA: Nu mă mai interesează...
MAMA: Păcat. Eu n-am fost niciodată...
FATA: Bine, dacă ţie-ţi face plăcere...
MAMA *(cu o volubilitate din ce în ce mai forţată):* Poate vrei să bei ceva... un whisky?
FATA: Mersi, nu vreau nimic... M-aş duce să mă culc.
MAMA: Nu-i aşa că e frumos aici?
FATA: Nici sătucul de pescari nu era urât. Şi pe urmă, mă obişnuisem cu gaşca.
MAMA *(cu un ultim efort):* Ce avem noi cu ci? Noi am

venit singure, noi două, de dragul nostru. Am încercat şi altă formulă, ne-am distrat, iar acum…

FATA: Lasă, or să treacă şi zilele astea; nu-ţi mai face probleme, mamă.

MAMA: Eşti cam ciudată, azi.

FATA: Nu sunt mai ciudată ca altă dată… doar că… a trecut vara.

MAMA: Dacă n-ai energia s-o luăm de la capăt, aşa cum am vrut! Mai avem patru zile…

FATA: Şi ce dacă avem?…

MAMA *(către chelnerul care vine):* Te rog un whisky pentru domnişoara şi pentru mine un suc. *(Către fată.)* Poate te dispune.

FATA: Nu sunt prost dispusă.

MAMA: Ba bine că nu. Poate îţi lipseşte prietenul.

FATA: Mamă, tu ai observat…?

MAMA: Ce anume?

FATA: Ce picioare scurte are?

MAMA: Cine?

FATA: Băiatul.

MAMA: Valorile umane nu se măsoară cu metrul.

FATA: El nu-i o valoare umana, el e un băiat, mamă. Am faţă de el nişte sentimente atât de… de… hibride.

MAMA: Mereu foloseşti nişte cuvinte al căror înţeles nici nu-l cunoşti. Ai adus şi de-acasă o duzină şi, aici. Ai mai împrumutat câteva de la ţicnitul ăla hedonist.

FATA: De mult voiam să te-ntreb, ce-i aia hedonism?

MAMA: Îţi baţi joc de mine?

FATA: Deloc. Dar cuvintele tale nu ajung până la mine.

MAMA: S-a întâmplat ceva irecuperabil?

FATA: Nu. Numai că ceva… a trecut *(Bea.)*

MAMA: Nu vrei şi o felie diplomat, pe lângă…

FATA: Pe lângă trecut? Nu, mersi. Nu mi-a lăsat un gust chiar atât de amar.

MAMA *(disperată):* Mă gândeam. Uite. Pentru că vara încă nu a trecut, şi dacă se mai poate repara ceva…

FATA: Ce să se repare? Doar nu s-a stricat nimic.

MAMA *(aproape strigând):* Vrei sa ne întoarcem acolo?

FATA: Experienţa mea de viaţă e atât de mică, dar ştiu că nu trebuie să te-ntorci acolo de unde ai plecat. Fii puţin mai existenţialistă, mamă. *(Pauză.)* Ştii tu ce mă doare pe mine, de fapt? Că n-ai fost sinceră cu mine. Puteai să-mi spui liniştită că tata... ca, în fine, lucrurile nu stăteau chiar aşa..

MAMA: Şi dacă am să-ţi spun că totuşi lucrurile stăteau *„aşa”*? Ce ai să mai zici? Află că o căsnicie nu e făcută numai din accidente neplăcute... Când unul din soţi într-o zi îşi pierde capul... Căsnicia e un contract. Însuşi actul scris se numeşte contract de căsătorie. Prin el, oamenii se obligă să rămână alături, în muncă, la greu, la război, la evacuare etc., etc. Să meargă alături, să-şi crească împreună copiii.

FATA: Predica asta parcă e din ora de dirigenţie. De la un maestru al condeiului, mă aştept la altceva.

MAMA *(îşi pierde cumpătul; aproape strigând):* Eu nu sunt un maestru al condeiului! Sunt de mult o biată maşină de scris. Da! Mă doare spatele de atâta bătut la maşină. Şi inima, de atâtea intrigi profesionale!

FATA: Care va să zică, tu faci literatură ca un robot! Fără inspiraţie!

MAMA: Nu face pe snoaba! Ce-ţi închipui? Că tu şi cu frate-tău mâncaţi inspiraţie, dimineaţa, la prins şi seara? Şi tot inspiraţia vă permite să vă fâţâiţi la cinema, de cinci ori pe săptămână? Din inspiraţie vă îmbrăcaţi? Poate, cândva... am avut şi eu iluzia că m-am suit pe Pegas. Dar acum am ajuns eu însămi calul, un cal de povară.

FATA: Nu te agita. Mamă. Îmi pare rău că am provocat discuţia asta stupidă. Vezi. Ţi-am stricat toată ziua. O zi atât de senină, fără pic de nor, cum n-au fost decât puţine în această scurtă vară. Dar, înţelege-mă. Am simţit nevoia să mă plâng cuiva de tine: şi cui să mă

plâng, dacă nu ţie?! Cu altul, ar însemna să te bârfesc.

MAMA *(rece):* Şi aşa, ţi-a venit ideea asta excepţională să te plângi, de mine, tocmai mie?

FATA *(inundată de lacrimi):* Da! N-ai decât să scrii despre asta! Merită! E foarte absurd şi foarte modern, manii!

MAMA *(descumpănită):* Ce-i cu tine*?*

FATA: Eu... eu. Nu mai vreau să continuu. M-am săturat, sunt obosită. Au fost prea multe, prea multe... M-a copleşit, m-a ostenit... vara!

MAMA *(o ia de braţ şi a duce pe trepte)*: Ce vrei sau ce nu vrei? Nu te înţeleg.

FATA: Nu vreau, nu vreau ca oamenii bătrâni să-şi înceapă opera vieţii când moartea bate la uşă... *(Plângând în hohote.)* Nu vreau ca mătuşile să nu facă baie în mare, fiindcă se îndeletnicesc cu o materie moartă, inutilă, care nu serveşte nimănui. Nu vreau, nu vreau ca oamenii capabili de creaţie să-şi petreacă vara dormind, fiindcă sunt măcinaţi şi epuizaţi de iarnă. Nu vreau ca savanţii să aibă camarazi de război, mamele necazuri, şi-n general, vreau ca nimeni să nu aibă, să nu aibă trecut! înţelegi ce vreau şi ce nu vreau eu. Mamă? Nu vreau ca dragostea să se transforme în contract, vaporul în barcă cu motor, inspiraţia în robot. şi... şi vilegiatura, în refugiu. Eu vreau ca timpul acesta atât de infim care ne-a fost dat, aceste douăsprezece zile, să ne ajungă pentru a realiza ceva frumos, ceva pur, ceva viu, în sfârşit ceva...

MAMA *(exasperată):* Să chem un medic?!... Sau să ne-ntoarcem acolo?

FATA: Să ne-ntoarcem acolo?! Să plecăm de aici, altundeva!

MAMA: Unde?

FATA: Chiar aşa, unde? Ai dreptate, mamă. N-avem unde să ne ducem.

MAMA *(o îmbrăţişează):* Mai sunt câteva zile. Poimâine, sărbătorim ziua ta. Eu aş zice să ne întoarcem totuşi

acolo. Acolo sunt tovarăşii noştri de drum. Aşa cum sunt ei, unul călătorind cu bagaje multe, altul fără nimic, unul neieşind cât e ziua de lungă din apă, altul neintrând în ea deloc. Cu ei am pornit, şi tot cu ei se cade să sărbătorim ziua ta. Ai să vezi ce frumos o să fie. Vom privi din nou răsăritul soarelui pe mare, şi pescăruşii. Aici n-am văzut nici un singur răsărit şi niciun pescăruş. Aici, căldura e insuportabilă; acolo serile sunt răcoroase, zorile, mângâietoare. *(Arată spre mare.)* Uite delfini! Şi ei tot într-acolo merg; ne arată drumul. Vrei să ne întoarcem?

FATA: Să ne întoarcem, dacă vrei tu.

MAMA: O să facem un chef de pomină. Ai să vezi!

FATA *(antrenată şi ea):* O să dansăm ca la bal, nu-i aşa? Ştii, toată viata mea m-am visat la bal, într-o sală plină de candelabre, plină de oglinzi, şi eu dansând cadril, cu un coc ca al Natașei Rostova.

MAMA: Şi eu care credeam că dumnezeul tău e twistul.

FATA: Twistul nu mai e la modă, mamă!

MAMA: Şi cadrilul, da?...

(Sunt sfâşietor de singuratice, amândouă, exact ca la finele tabloului precedent.)

— CORTINA —

Tabloul 2

Scena reprezintă pridvorul casei de pescari. O masă lungă este pusă şi împodobită pentru cina festivă. Apune soarele, răsare luna.

PROFESORUL *(se foieşte mereu pe lângă bătrână, fără niciun rost, în timp ce ea lucrează de zor):* Deci, consideraţi că de data asta n-ar fi indicat să mă refer la efemere? Cum să sune toastul închinat Fetei?

MATUŞICA: Milioane de copii împlinesc cincisprezece ani, şi niciunul dintre ei nu e tratat cu poveşti despre efemere, insecte care ani la rând îşi târăsc viaţa ca nişte larve scârboase.

PROFESORUL: Dar adevărata lor viaţă e zborul!

MĂTUŞICA: Ei, uite, despre asta poţi să-i vorbeşti! Până una, alta, repara scurtcircuitul. Băiatul s-a dus să aducă lampioanele colorate. Va trebui să le montezi şi pe acelea. Tot cu ocazia asta, poţi să aduci şi ciupercile à la grecque din pivniţă.

PROFESORUL: Mă ierţi, dar ceea ce ai preparat dumneata nu se numeşte „ciuperci à la grecque”. Ciuperca grecească e cu totul altceva.

MĂTUŞICA: Aici nu te amesteca. Ciupercile à la grecque sunt opera vieţii *mele.* Şi astă-seară, aici da masă, opera *mea* va fi servită. Poţi să aduci şi smântâna, tot în pivniţă o găseşti.

PROFESORUL: Iartă-mă, dar am numai două mâini... *(Dă să plece, apoi.)* Vrei, totuşi, să fii amabilă şi să mă ajuţi: despre ce să fie vorba în cuvântarea mea?

MĂTUŞICA: Îi spui că te bucuri că suntem împreună din

nou, îi urezi fericire, noroc, sănătate.

PROFESORUL *(îşi notează în carnet „indicaţiile" bătrânei; repetă cu voce tare):* Fericire, noroc, sănătate. Da, cred că aşa e foarte just formulat. *(Pleacă.)*

FATA *(îşi scoate capul pe uşă)*: Tot n-am voie să ies?

MATUŞICA: Ba poţi, dacă vrei. Păcat că n-au sosit încă lampioanele.

FATA: Vai ce masa splendidă! Fantastică! Mamă, vino să vezi ce masă împărătească a pus Mătuşica.

MAMA *(iese şi ea, o îmbrăţişează; Mătuşicăi):* Nici nu ştiu cum să vă mulţumesc.

MĂTUŞICA: Mâncând cu poftă! Dar reţetele nu vi le dau. Nu cred în reţete. Degeaba pune şi altul în mâncare ce pun eu, n-are acelaşi gust.

BĂIATUL *(vine grăbit):* Sărut mâna. Am întârziat puţin. Dar umblând după lampioane, am scăpat maşina.

MĂTUŞICA *(Mamei):* Hai în bucătărie, să tocăm carnea. *(Iese cu Mama.)*

FATA *(uitându-se la lampioane):* Sunt splendide, mulţumesc. *(Îl sărută pe obraz.)* Ca-n filme, la baluri. Dacă ştiam, îmi făceam coc.

BĂIATUL *(emoţionat):* Nu ştiu dacă ţi-am mai spus, dar... dar îmi pare nespus de bine că v-aţi întors.

FATA: Deşi petreceam grozav acolo. Dar, ştii, sărbătoarea e sărbătoare, se cade s-o petreci între prieteni. Voi cum v-aţi distrat în lipsa noastră? Aţi mai văzut pescăruşi? Dar delfini? A mai făcut ciorbă de peşte, pescarul? Vai, am uitat să-ţi spun, înainte de a pleca, o să facem totuşi o plimbare cu vaporul. Bizarul a luat bilete de excursie, pentru poimâine. Mergem întâi în oraş, şi de acolo, în zori, pornim. Unde e Bizarul?

BĂIATUL: Pretextul e că s-a dus să cumpere vin, dar de fapt, s-a înfundat în crâşmă şi bea de umil singur. *(Aranjează lampioanele.)* Gata! Acum aprinde-le!

FATA *(le aprinde):* Mamă! Mamă, vino să vezi!

PROFESORUL *(intră cu Mătuşica, speriat):* Ce s-a-

ntâmplat?
FATA: S-au aprins luminile. Numai Bizarul mai lipseşte.
BIZARUL *(intră; ascunde la spate două raţe sălbatice):* Cine-mi duce lipsa? Nu cumva sărbătorita?
FATA: Ba da. Arată. Ce ai acolo!
BIZARUL: Nu te uita. Mai bine uite-te la cer, ţi-am comandat cincisprezece pescăruşi. Îi vezi?
FATA: Îi văd, dar sunt mai mulţi.
BIZARUL: Cu atât mai mulţi ani îţi doresc să trăieşti. *(O sărută pe frunte.*)
MĂTUŞICA: Totul e gata. Ne putem aşeza la masă. Dumneata, acuma-mi aduci raţele? Cine le mai prepară?
BIZARUL: Nu permit să le prepare altcineva decât mine. Eu ştiu cum trebuie făcut sosul vânătoresc.
MĂTUŞICA: Te cred, sălbatic cum eşti. Cum să nu ştii? Unde-i vinul?
BIZARUL: O parte, în mine. Restul, în damigene. Le-am pus în fântână.
BĂIATUL *(gelos):* Ba eu le-am pus şi încă de dimineaţă. *(Pleacă, aduce vinul*, *toată lumea se aşază la masă.)*
BIZARUL: Cine mâncare şi băutură ne-a dat, numele ei fie binecuvântat. *(O sărută pe Mătuşica.)* Trăiască cine are cincisprezece ani! Trăiască şi creatoarea ei!
MAMA: Îţi mulţumesc! *(Şoptind.)* Toastul îl spune profesorul.
BIZARUL: Am înţeles. Am tăcut.
PESCARUL *(intră; aduce ciorbă de peşte):* Sănătate şi voie bună la toată lumea. *(Către Fată.)* La mulţi ani!
MAMA: Mulţumim.
FATA: Eu... eu într-adevăr... nu găsesc cuvinte. *(Îl sărută pe pescar; o ridica în braţe.)*
PESCARUL: Aşa înaltă să-mi creşti.
PROFESORUL: Eşti foarte amabil... Te rog, ia floc în mijlocul nostru.
PESCARUL: Mulţumesc, eu m-am plictisit de peşte.

BĂIATUL: Dar de ţuică sper că nu. *(Îl serveşte.)*
MĂTUŞICA: Dar mâncarea gătită de mine sper că ai s-o guşti?!
PESCARUL: Când beau, nu pot mânca.
MĂTUŞICA: Atunci, nu bea încă.
PESCARUL: Am şi început. *(Se aşază pe trepte.)*
BIZARUL: Muzica!
FATA *(deschide radioul portativ):* Adamo... îl ador.
BĂIATUL: În ce mă priveşte, Ritta Pavone e amorul meu.
PROFESORUL *(ascultând atent melodia):* Asta nu e o melodie modernă, e o cantonetă veche, nu găseşti? *(Către Mătuşica.)* Când spun toastul?
MĂTUŞICA: Las' că-ţi spun eu... luaţi ciuperci à la grecque.
MAMA *(mănâncă din ciuperci)* E un adevărat poem. Poftiţi. *(Mănâncă.)*
BIZARUL: Ce-i, tinereţe? Nu se dansează?
BĂIATUL: Pe asta nu se poate!
MAMA: O să vină altceva, şi atunci dansăm şi noi. *(Către Bizar.)* Nu-i aşa? *(O nouă melodie la radio; toţi patru dansează.)*
MĂTUŞICA: E Charleston, ăsta trebuie dansat aşa...

(Îl invită pe bătrân. Toate trei perechile dansează în stilul vârstei lor: Mama şi Bizarul puţin strânşi laolaltă — parodizot; Mătuşica cu vervă, tinerii cu gesturi moderne.)

FATA: Vai ce frumoasă-i ziua mea! Nimeni, nicicând, n-a fost aşa de frumos sărbătorit la mare.
PROFESORUL *(se ridica pentru toast):* A trecut vara... au trecut cele mai frumoase zile ale ei...
MĂTUŞICA: Mai slăbeşte-o cu lucrurile trecătoare.
BIZARUL *(către Mătuşica):* Trece-i-o şi dumneata cu vederea. *(Către Profesor.)* Poftim, vorbiţi despre fluturii dumneavoastră.
PROFESORUL: Zău? Îmi daţi voie, măcar câteva cuvinte?

Vă sunt dator cu o confesiune. Am încăput munca.

MĂTUŞICA: Volumul trei, sau patru?

PROFESORUL: De fapt... acum că ne-am apropiat atât de mult unii de alţii, ar fi cazul să... V-aş povesti, dacă nu vă plictisesc... Efemera... *(Jenat, se uită la bătrână).* Sau mai curând despre mine?... Am trăit două războaie, o închisoare...

BIZARUL: Degeaba mă fixaţi, ara devenit mai înţelept: nu mai pun întrebări.

PROFESORUL: Mi-a fost ruşine să recunosc, dar în seara asta daţi-mi voie... N-am semnat cu modestul meu nume niciun fel de lucrare ştiinţifică... N-am scris nici volumul unu, nici volumul doi... Dar nu vă-ntristaţi. Pentru că aici, la mare, am început să scriu. Şi când lucrez mă simt atât de tânăr... atât de tânăr... Efemera... Poate s-a lăsat aşteptată o vreme atât de lungă pentru că aşa e natura ei. Să se chinuie, e în faza teribilă de larvă, sperând într-o singură zi, sau doar în câteva ore de zbor... În privinţa asta, seamănă cu noi, oamenii... Nu-i aşa?

MĂTUŞICA: E foarte frumoasă cuvântarea!

PROFESORUL: A trecut vara, vara mea în orice caz e spre sfârşite... *(Către tineri.)* A voastră de-abia începe... Petreceţi deci în bucurie şi-n fericire acei câţiva ani care vă mai aşteaptă... Ca efemera-n zborul ei...

MĂTUŞICA: A început-o cu fluturii şi acum se dă la noi...

PROFESORUL: Aveţi dreptate: nici eu nu-nţeleg de ce vă întristez într-o seară atât de frumoasă. *(Pauză.)*

MAMA: Găseşte ceva care să ne consoleze.

MĂTUŞICA: Spune odată toastul, ce aştepţi?

PROFESORUL: Desigur, desigur... Cu ocazia aniversării tale, îţi doresc o viaţă frumoasă, omenească... Sănătate, noroc... şi ce mai era?...

BIZARUL: Asta e tot... credeţi-mă, e totul... Tot ce s-ar spune în plus ar complica inutil lucrurile. Trăiască oratorul...

PROFESORUL: Şi acum, pentru a termina frumos serata noastră... *(Îi vine rău, cade pe scaun.)*
MĂTUŞICA: Dumnezeule, apă... un doctor...
PESCARUL *(către Băiat)*: Fugi repede la cârciumă îşi telefonează după doctor.
BĂIATUL: Am şi plecat. *(Bizarul, Pescarul şi Fata îl duc pe Profesor în cameră.)*
MĂTUŞICA: Ieri, a avut o criză trecătoare. Dar m-a pus să jur că n-am să vă spun nimic, nu cumva să vă strice sărbătoarea.
MAMA: Şi acum ce se va întâmpla?

(Pleacă cu Mătuşica.)

FATA *(intră, stă un moment singură lângă masa pusă; către Băiatul care vine):* Ştiam eu, simţeam eu că se va-ntâmpla ceva. Şi iată... s-a zis cu cima festivă, s-a zis cu bucuria, cu fericirea... n-a mai rămas nimic. Şi nici opera cea mare nu va fi scrisă...
BĂIATUL: Poate nu apucă nici dimineaţa. *(Intră în cameră.)*
FATA *(plânge):* S-a sfârşit... totul s-a sfârşit. Nimic nu e cum voiam, cum visam... nimic! *(Mama şi Mătuşica revin.)*
MAMA *(se aşază, tristă):* Nimic... Şi mâine plecăm. Îl vom duce frumos acasă... Resemnează-te...
MĂTUŞICA: A rămas toată mâncarea, friptura... salata, prăjitura... n-are cine să le mănânce.
MAMA: Lăsaţi, o să vă duceţi acasă, aveţi sardelele şi compoturile, o să aibă cine să le mănânce. Şi încă cu poftă.
MĂTUŞICA: Cine, draga mea? *(Stupoare.)* Eu n-am pe nimeni. E un mare secret: m-au părăsit copiii. Aşa ceva nu se spune la străini, dar faţă de voi, dragele mele, nu mă mai simt străină. Unul dintre băieţii mei e într-un capăt al ţării; altul, într-altul... Pe ăl mare l-am făcut

inginer, scrie rar şi nu dă niciodată pe acasă. De ani de zile sapă tunele. Tot e mai bine. Alţii îşi sapă colegii, nu-i aşa? Totuşi, i-am dat o meserie frumoasă. Numărul locomotivelor e în continuă creştere — spun ziarele... Celălalt? Parcă m-ar fi uitat cu totul. Nici nu-mi mai scrie. Noră-mea îl aţâţă împotriva mea. O singură dată a fost acasă în şase ani, o singură dată, şi atunci fiindcă îl durea urechea, şi şi-a adus aminte că-n copilărie îl vindecam cu sare fierbinte... L-am vindecat şi acum... Apoi iar nu mi-a mai scris... şi nici nepoţii nu mi-i trimite niciodată...

MAMA: Care va să zică, o familie numeroasă, şi... şi sardelele şi vişinele...?

MĂTUŞICA: Dacă se îmbolnăveşte unul, poate tot vine pe acasă... Şi dacă nu... De aia îmi trebuie Trabantul... Am să mă duc eu la ei. Bătrânii, când sunt săraci, nimeni n-are nevoie de ei... Dar dacă sosesc cu maşina, e altceva... e cu totul, cu totul altceva... *(Bizarul vine şi el din cameră cu Băiatul.)*

BIZARUL: A adormit bătrânul.

MAMA: Ce vară nenorocită...

BIZARUL: Nu fi tristă. Acum, decepţiile verii sunt încă foarte proaspete. Dar o să vină toamna şi iarna... Lungile seri de iarnă... O să ne amintim de vara asta. Şi el o să-şi amintească... dacă va supravieţui... Ai să vezi, aşa o să fie! Dumitale ţi se va părea că n-ai trăit niciodată o vară atât de încântătoare, că cerul n-a fost niciodată înnourat, că marea era de azur, iar oamenii, nespus de buni. În amintire, poate chiar eu am să-ţi apar mai frumos. Ai să-mi uiţi mutra de răufăcător, îşi-n locul ei ai să vezi un bărbat... atât... Un bărbat, de altfel, foarte asemănător cu ceilalţi bărbaţi...

MAMA: Totuşi, cu o mică, mică deosebire.

BIZARUL: Care anume?

MAMA: Că ştia să se prefacă în aer, în soare, în vânt şi în apă!

MĂTUŞICA: Măcar mi-am realizat programul: douăzeci de borcane de sardele, douăzeci de vişine.

BIZARUL: Nu uitaţi că sunt invitatul dumneavoastră la compot.

MĂTUŞICA: Nu-i deschid decât la Crăciun...

BIZARUL: Aş adăuga că-mi place grozav ficatul de gâscă.

MĂTUŞICA: Gâscă de anul nou?... Ne îngropăm norocul.

MAMA: Terminaţi odată, doar no-ţi fi vrând să ne petrecem ultima ora cu astfel de...

BIZARUL: Ultima oră — doar nu suntem condamnaţi la moarte.

MAMA: Am pierdut şi ultimele două zile.

MĂTUŞICA: Şi ce frumos începuse! Vă aduceţi aminte? Drumul cu trenul! Şi fetiţa! Ce tăcută stătea la fereastră, nu-i aşa? Era atât de timidă...

BIZARUL: Da, parcă-mi aduc aminte...

FATA *(lingând o îngheţată):* Dar de bar, de bar îţi aduci aminte? Încăperea aia fantastică, plină de oglinzi! Şi ce chef am tras, ce chef! Şi când a venit să mă invite la dans splendidul căpitan italian, mai ţii minte? Şi toată lumea ne admira când dansam...

BIZARUL: Da, parcă...

MAMA: Da, erau frumoase acele răsărituri caste, solemne! Am să mi le amintesc cât voi trăi.

MĂTUŞICA *(care de fapt n-a intrat niciodată în mare):* Şi apa aceea caldă şi lină a mării... Ce fericire!

BIZARUL *(cu un surâs îngăduitor, uitându-se la Mama):* Da... Mai ales apa!

FATA: În definitiv, nu-i mare pagubă că n-am apucat să mergem cu vaporul! Barca cu pânze e excelentă. Chiar mai bună decât vaporul. Ţii minte? Cum mergea pe apă, cum aluneca... Şi malul, cum se depărta mereu. Şi marea era galbenă, galbenă... galbenă... Iar dumneata te scufundaseşi sub apă şi nu voiai să mai ieşi la suprafaţă, nu voiai să mai vii. Eu râdeam, râdeam, ţii minte cât am râs atunci când n-ai mai vrut să ieşi la

lumină? *(Priveşte către mare.)* Ce-i acolo?

(Apare un mare vas, împodobit; chiar dacă întregul decor al piesei este doar stilizat, acest vapor trebuie să fie unul real, trebuie să pară aievea.)

BIZARUL: Vaporul. A sosit cam târziu, totuşi a sosit.
FATA *(cu regret sincer):* N-a venit după noi. Iată-l, se îndepărtează.
BIZARUL: Pun pariu că-l ajung din urmă. *(Fuge în jos, pe trepte, spre mare.)*
MAMA: Ai înnebunit?
BIZARUL *(oprindu-se o clipă):* Trebuie să ajung din urmă vaporul. Trebuie să-l aduc înapoi, altfel fiica dumitale o să pretindă că vara asta a decepţionat-o.
BĂIATUL: Din contra, niciodată n-a trăit o vatră aşa de frumoasă. *(O ia de umeri, sugerând că ei ar constitui o pereche.)* Nu-i aşa?
FATA *(cu nostalgie):* Da, a fost o vară de neuitat.
MAMA *(către Bizar):* Unde te duci, de fapt? Îţi baţi joc de noi?
BIZARUL: Cum aş putea să-mi bat joc! E vorba doar de un vapor pe care l-am aşteptat o vară întreaga!

(Fuge pe mal.)

MĂTUŞICA: Dar, domnule, ce faci? Săriţi! Uitaţi-vă, a intrat în mare.
BĂIATUL: S-a scufundat.
MĂTUŞICA: Asta nu e o glumă. Nu se mai întoarce. Trebuie să anunţăm Salvamarul.
MAMA: Şi ce anume să-i anunţam? Ne-a spus doar că vrea să ajungă din urmă vaporul.
FATA *(cu certitudine):* Şi aşa va fi! Veţi vedea! O să-l şi ajungă!

---- CORTINA ----